W. SHAKESPEARE - MACBETH - ÇAN YAYINLARI 1962

W. Shakespeare

MACBETH

Çeviren:
Sabahattin Eyuboğlu

Çan Yayınları - İstanbul 1962

ÇAN YAYINLARI 12

Bu kitap, GÜN Basımevinde
1962 Yılında Basılmıştır.

W. SHAKESPEARE

MACBETH

Çeviren

Sabahattin EYUBOĞLU

Çan Yayınları
İstanbul
1962

K İ Ş İ L E R

DUNCAN, İskoçya kıralı
MALCOLM
DONALBAİN oğulları
MACBETH
BANQUO Kıral ordusunun komutanları
MACDUFF
LENNOX
ROSS İskoçya soylu kişileri
MENTEİTH
ANGUS
CAITHNESS
FLEANCE, Banquo'nun oğlu
SIWARD , Northumberland kontu ve İngiliz ordusu komutanı.
GENÇ SİWARD, Siward'ın oğlu
BEYTON , Macbeth'in subayı
MACDUFF'IN OĞLU
BİR İNGİLİZ HEKİMİ
BİR İSKOÇYALI HEKİM
BİR HABERCİ
BİR KAPICI
BİR İHTİYAR
LADY MACBETH
LADY MACDUFF
LADY MACBETH'İN HİZMETİNDE BİR KADIN
HEKATE VE ÜÇ CADI
BANQUO'NUN HAYALETİ ve başka hayaletler
Beyler, soylukişiler, subaylar, askerler, katiller, uşaklar ve haberciler.

Perde I

SAHNE I

Kırda ıssız bir yer. Gök gürültüsü, şimşek parıltısı. Üç cadı sahneye girer.

BİRİNCİ CADI

Gelecek üçler toplantımız ne zaman peki?
Gök gürler, şimşek çakarken mi?
Yoksa yağmur yağarken mi?

İKİNCİ CADI

Gürültü patırtı bitsin de öyle;
Savaşı kazanan kaybeden bilinsin hele.

ÜÇÜNCÜ CADI

Gün batmadan her şey biter.

BİRİNCI CADI

Buluşacağımız yer?

İKİNCİ CADI

Fundalık.

ÜÇÜNCÜ CADI

Macbeth'i görecceğiz ya orda!

BİRİNCİ CADI

Dur geliyorum, kara kedi, bağırma!

İKİNCİ CADI

Beni de çağıran yeşil kurbağa.

ÜÇÜNCÜ CADI

Akşama.

ÜÇÜ BİRDEN

İyi demek kötü demek, kötü demek iyi demek;
Sisli puslu havalarda kanatlanıp uçmak gerek.

(Çıkarlar)

SAHNE II

Fores yakınlarında bir kamp. Arkalarda bir yerden davul sesleri gelir. Duncan, Malcolm, Donalbain, Lennoks emir erleriyle girer, yaralı bir subayla karşılaşırlar.

DUNCAN

Kim bu adam? Üstü başı kan içinde.
Besbelli haber getiriyor savaştan.
Soralım neymiş son durum.

MALCOLM

Bu işte bu, o dediğim asker.
Beni esir düşmekten kurtaran.
Eline sağlık, yiğit dostum!
Anlat kırala, nasıl gidiyordu döğüş
Sen bıraktığın zaman?

SUBAY

Pek belli değildi işin neye varacağı.
İki bitkin yüzücü gibiydi iki taraf:
Sarılmış birbirine de sanki yüzemez olmuşlar.
Macdonwald, o taş yürekli herif,
—Tam da isyan çıkaracak adammış doğrusu;
Dünyada ne kötülük aranırsa onda—
Adalardan bir sürü asker takmış peşine;
Kimi baldırı çıplak, kimi giyimli kuşamlı.

Kahbe talih de onun gözdesi sanki
Hep ona gülümsüyordu savaşta.
Ama boşa gitti ne yaptıysa :
Çünkü yiğit Macbeth, ne yiğitmiş ama gerçekten.
Kötü talihine aldırış bile etmeden,
Kan üstüne kana bulayarak kılıcını
Yardı ne çıktıysa önüne.
Yiğitliğin gözdesi Macbeth geldi yüz yüze
Talihin gözdesi köleyle.
Ne selâm, ne sabah! Bir vuruşta,
Neredeyse ikiye böldü herifi;
Getirdi kellesini bizim mazgallara dikti.

DUNCAN

Aslan amcaoğlum benim! Yiğit adamdır Macbeth!

SUBAY

Gel gelelim, tan yerinden günün ilk ışıkları da gelir,
Belâlı kasırgalar, korkunç gök gürültüleri de...
Onun gibi, kötülük geldi bize
İyilik beklediğimiz yerden, o zaferden.
Dinle, İskoçya kıralı, dinle!
Doğrulukla yiğitlik el ele verip
Yeni kovalamıştı ki adalı serserileri
Norveç kıralı da durumu çıkarlı gördü kendisi için
Yeni silâhlar, yıpranmamış güçlerle
Saldırıverdi yeniden.

DUNCAN

Bizimkileri, Macbeth'i, Banquo'yu yıldırmadı mı bu?

SUBAY

Yıldırdı: Serçelerin kartalı, tavşanın aslanı
Yıldırabileceği kadar! Sözün doğrusu.

Bir yerine iki gülle atan toplar gibiydiler:
Dayandılar, vurdukça vurdular düşmana.
Neydi zorları bilmem: Yaralardan oluk oluk
Akan kanlarla yıkanmak mı,
Yoksa yeni bir Golgotha yaratmak mı?
Ama bittim artık, yaralarım
İmdat diye bağıracak nerdeyse.

DUNCAN

Yaraların da sözlerin gibi yiğitçe :
Onlar da şanlı şerefli. Gidin, bir cerrah bulun ona.

(Subay yardımcılarla çıkar)

Kim bu gelen?

(Ross ve Angus girerler)

MALCOLM

Ross beyi, soylu bir yiğit.

LENNOX

Gözleri ışıl ışıl adamın
Yaman haberler getirdiği belli.

ROSS

Tanrı kıralı korusun!

DUNCAN

Nerden geliyorsun, yiğitim?

ROSS

Fife'dan, yüce kıral; Norveç bayraklarının
Göklerine hayâsızca el uzattığı,
Halkına soğuk terler döktürdüğü yerden.
Norveç kıralı büyük sayıda askerle

O kalleş Cawdor beyinin de yardımıyla
Belâlı bir savaşa girişti birden.
Ama bizimki, Bellona tanrıçanın sevgilisi Macbeth,
Bürünüp yaman zırhlarına
Çıktı boy ölçüşmeğe karşısına
Âsi gücüne karşı güç, kılıcına karşı kılıçla,
Kesiverdi hızını azgın düşmanın,
Ve zafer, ansızın, açtı bize kollarını.

DUNCAN

Şükürler olsun!

ROSS

Uzun sözün kısası Sweno, Norveç Kıralı,
Barış anlaşmasına can atıyor.
Şimdilik ölülerini gömmesine izin verdik.
O da Saint Colme adasında
On bin kese altın saymak şartiyle.

DUNCAN

O Cawdor beyi olacak herif
Bundan böyle kalleşlik etsin bakalım bize :
Gidin söyleyin hemen, öldürsünler.
Cawdor beyliği de Macbeth'in olsun.

ROSS

Baş üstüne kıralım.

DUNCAN

Onun her yitirdiğini Macbeth kazandı.

(Çıkarlar)

S A H N E III

Bir fundalık. Gök gürültüsü. Cadılar girer.

BİRİNCİ CADI

Bacı, neredeydin?

İKİNCİ CADI

Domuz öldürmekte.

ÜÇÜNCÜ CADI

Sen nerdeydin, bacı?

BİRİNCİ CADI

Bir gemicinin karısı.. Kucağında bir etek kestane;
Yedikçe yiyor; çene değil değirmen karınınki.
«Bana da ver» dedim, sen misin diyen:
«Defol, cadı karı!» demez mi bana şırfıntı...
Kocası Halep'e gitmiş seninkinin;
Kaplan gemisinin suvarisiymiş.
Atlayıp bir eleğe düşeceğim peşine.
Hem de nasıl: Kuyruksuz sıçan olup gideceğim!
Gideceem! Gideceeecem! Taş çatlasa gideceğim!

İKİNCİ CADI

Bir rüzgâr vereyim bari sana.

BİRİNCİ CADI

Eksik olma.

ÜÇÜNCÜ CADI

Bir rüzgâr da ben vereyim.

BİRİNCİ CADI

Üst tarafı bende var :
Haritalar, maritalar..
Şurda şu liman, burda bu liman:
Şurda açıktan, burda kıyıdan.
Kurutup çöpe döndüreceğim herifi, düpedüz
Ne gece uyutacağım ne gündüz
Cehenneme çevireceğim teknesini.
Dokuzu dokuza vur, ne eder?
O kadar hafta sallandı mı denizde yeter :
Hayal-i fener olduğunun resmidir.
Gemisi batmasına batmaz
Ama yemediği fırtına kalmaz...
Bakın nem var benim.

İKİNCİ CADI

Göster, göster! Neymiş o?

BİRİNCI CADI

Bir kaptanın baş parmağı :
Memlekete dönemeden çekmiş cavlağı.

(Arkalardan davul sesi gelir)

ÜÇÜNCÜ CADI

Davul sesi var, davul sesi!
Macbeth geliyor besbelli.

ÜÇÜ BİRDEN

Kader Tanrıçanın üç kızı var
El ele vermiş dolaşırlar.
Ne dağ dinlerler ne taş, ne deniz ne kara.
Üç kez sana, üç kez bana.
Dokuz etmeğe ne ister? Haydi üç kez daha.
Sussss!.. Büyü tamam!.. Büyü kesssss!

(Macbeth'le Banquo girerler)

MACBETH

Bundan kötü, bundan iyi bir gün yaşamadım.

BANQUO

Forles'e ne kadar var daha? Bunlar da kim?
Şunlara bak Kupkuru! Kılıkları da bir acaip..
Bu dünyadan değiller sanki?
Hey, in misiniz, cin misiniz?
İnsan dilinden anlar mısınız?
Yarık çizik parmaklarınızı
Kupkuru dudaklarınıza götürdüğünüze göre
Anlamış görünüyorsunuz söylediklerimi.
Size kadın diyeceğim diyemiyorum,
Bu kadar sakallı kadın da olmaz ki.

MACBETH

Konuşun konuşabiliyorsanız: kimsiniz, nesiniz?

BİRİNCİ CADI

Selâm sana Macbeth! Selâm Glamis beyine!

İKİNCİ CADI

Selâm sana Macbeth! Selâm Cawdor beyine!

ÜÇÜNCÜ CADI

Selâm sana Macbeth! Selâm yarının kıralına!

BANQUO

Güzel beyim benim, ne diye irkildin böyle?
Ürkecek ne var bu hoş sözlerde?
Sizler de söylesenize, ne olur :
Birer hayalet misiniz? Gerçek varlıklar mı yoksa?
Soylu dostumu ilkin şerefli bir ünvanla,
Sonra büyük bir müjde
Ve şahane bir umutla selâmladınız.
Sarhoş ettiniz nerdeyse bana bir sözünüz yok mu?
Zamanın attığı tohumları görme gücünüz varsa,
Hangi tohum ölür, hangisi büyür biliyorsanız,
Benimle de konuşun; ne derseniz kabulüm
Ne korkum var sizden ne de bir dileğim.

BİRINCİ CADI

Selâm!

İKİNCİ CADI

Selâm!

ÜÇÜNCÜ CADI

Selâm!

BİRİNCİ CADI

Macbeth'ln hem altında, hem üstünde!

İKİNCI CADI

Macbeth'den hem daha mutlu, hem daha mutsuz!

ÜÇÜNCÜ CADI

Kıral olmasan da kırallar yetiştireceksin!
Selâm ikinize de Macbeth ve Banquo!

BİRİNCİ CADI

Selâm ikinize de, Banquo ve Macbeth!

MACBETH

Durun, yarım ağızlılar, konuşun biraz daha!
Glamis beyi oldum, biliyorum; ama Sinel ölünce.
Cawdor beyi nasıl olurum, Cawdor beyi sağken?
İşleri yolunda, keyfi yerindeyken?
Kıral olmama gelince, o da inanılır şey değil:
O da Cawdor beyliğim gibi kuru lâf!
Siz baksanıza bana
Nerden edindiniz bu olmıyacak bilgileri?
Ne diye yolumuzu kestiniz bu ıssız fundalıkta,
Falcı ağızları, kâhin selâmlarıyla?
Konuşun, konuşun diyorum size?

(Cadılar kaybolur)

BANQUO

Suda kabarcık gibi yok oluverdiler;
Demek toprağın da olurmuş kabarcıkları!
Ne oldu bunlara? Nerdeler?

MACBETH

Havada! Senin benim gibiyken
Eriyiverdiler esen rüzgârda.
Azıcık daha dursalardı bari!

BANQUO

Gördüğümüz şeyleri gördük mü gerçekten ?
Deli otu mu yedik yoksa?
Aklımız başımızda değil belki!

MACBETH

Senin çocuklar kıral olacakmış!

MACBETH

BANQUO

Asıl sen kıral oluyormuşun!

MACBETH

Cawdor beyi hem de! Öyle demediler mi?

BANQUO

Dediler Sözleri hâlâ kulağımda!
Kim o gelen?

(Ross'la Angus girerler.)

ROSS

Kıral çok sevindi Macbeth,
Başardığın işin haberini alınca.
Öğrendi nasıl canını dişine takıp
Âsilerle çarpıştığını, erkekçe
Ne diyeceğini, seni nasıl öveceğini şaşırdı.
Dili tutulmuş, tasarlıyor kendi kendine
Bugün olup bitenleri savaşta.
Gözüpek Norveçliler arasında görüyor seni;
Yürüyorsun bakmadan, aldırmadan
Kılıcının önüne serdiğin korkunç ölümlere!
Haber üstüne haber, dolu yağar gibi;
Atlılar geliyor atlıların ardından.
Her birinde senin övgünle karışık bir müjde.
Kıralın önünde bir destan yazılıyordu sanki,
Kırallığını savunanların yüce destanı!

ANGUS

Bizi Devletli efendimiz yolladı sana,
Teşekkürlerini bildirmek için.

Görevimiz seni önlerine götürmek,
Hak ettiğin karşılıkları kutlamak değil.

ROSS

Daha büyük şereflere hazırlık olarak
Bana şimdilik buyurduğu, onun adına
Cawdor beyliğini sana vermek
İşte bu adla selâmlıyorum seni, yiğit Cawdor beyi.

BANQUO

(Kendi kendine)

Bu da ne? Şeytanın dediği doğru mu çıkacak?

MACBETH

Cawdor beyi daha sağ Ne diye,
Başkasının urbalarını geydiriyorsunuz bana?

ANGUS

Eskiden Cawdor beyi olan adam daha sağ, evet;
Ama işlediği suç canına mal olacak kadar ağır.
Norveçlilerle açıkça birleşti mi?
Âsilere gizli gizli yardım mı etti?
Ya da her iki yoldan mı yıkmaya çalıştı yurdunu?
Orasını bilmem: ama ihanet ettiği çıktı ortaya,
Kendi de söylemiş: beyliği mi kalır artık!

MACBETH

(Kendi kendine)

Önce Glamis, sonra Cawdor beyi.
Daha büyüğü de geliyor öyleyse ardından!

(Angus'a)

Zahmetinize teşckkürler.

(Yavaşça Banquo'ya)

Senin çocuklar kıral olacak desene?.
Bana Cawdor beyi olacağımı söyleyenler
Kıral babası olacaksın demediler mi sana?

BANQUO

(Alçak sesle Macbeth'e)

Onların her dediğine inanırsan,
Cawdor beyliğiyle yetinmez,
Kıral olmak sevdasına düşersin.
Tekin değil bütün bunlar :
Başımızı derde sokmak için,
Şeytanın doğru da söylediği olmaz mı bize?
Yalansız bir iki yemle avlayıp bizi
Sürükler kalleşce uçurumlara.

(Ross'la Angus'a)

Dostlar, size bir diyeceğim var!

MACBETH

(Kendi kendine)

İki gerçek çıktı ortaya,
İki müjdeci gibi
Son perdesi kırallığa varacak bir oyunda.

(Ross'la Anguss'a)

Sağ olsun, beyler!

(Kendi kendine)

Bu bir haber, ötelerden bir haber
Ne kötüye benziyor, ne iyiye. Kötü olsa,
Ne diye böylesine ümit versin bana?
Doğru sözler etsin? Cawdor beyi oldum işte.
İyi olsa, ne diye kötülük soksun içime?
Öyle korkunç şeyler geliyor ki aklıma
Tüylerim ürperiyor; yüreğim yerinden fırlayıp
Kaburga kemiklerime çarpacak nerdeyse!
İnsanın düşündükleri
Gördüklerinden daha korkunç olurmuş meğer.
Adam öldürmek bir kuruntu henüz kafamda,
Öyleyken, adam olmaktan çıkarıyor beni;
Elim ayağım kesiliyor daha düşünürken,
Olmayan bir şey olandan çok sarsıyor beni
Tek o kalıyor ortada, o olmıyan şey!

BANQUO

Dostumuza bakın, dalmış derinlere!

MACBETH

(Kendi kendine)

Bahtımda kıral olmak varsa var,
Ben elimi bile oynatmasam korlar tacı başıma.

BANQUO

Yeni şerefler yeni urbalar gibi geldi Macbeth'e
Üstüne oturmadılar henüz, giydikçe otururlar.

MACBETH

(Kendi kendine)

Ne olacaksa olur, bırak olsun;
En kötü gün de sonuna varır, bırak varsın.

BANQUO

Sayın Macbeth, ne zaman isterseniz gidebiliriz.

MACBETH

(Ross'la Angus'a)

Kusura bakmayın : unuttuğum bir şeyleri
Arayıp duruyorum yorgun kafamda.
Soylu dostlarım, hizmetlerinizi yazdım defterime,
Her gün açıp okuyacağım bu defteri!
Haydi, gidelim artık kırala.

(Banquo'ya)

Olan bitenler üstünde düşün.
Sonra konuşuruz, bol vaktimiz olunca;
Sen bana, ben sana içimizi açınca.

BANQUO

Çok isterim.

MACBETH

O zamana kadar, konuşma yok. Haydi, dostlar.

S A H N E IV

Forres. - Sarayda bir salon. Boru sesleri. Kıral Duncan, Malcolm, Donalbain, Lennox, emir subayları ve e r l e r i y l e girerler

DUNCAN

Cawdor idam edilmiş mi?
Bu iş için gidenler dönmediler mi daha?

MALCOLM

Daha dönmediler, efendimiz.
Ama öldüğünü gören birisiyle konuştum.
Ap açık sayıp dökmüş suçlarını;
Sizden af dilemiş ölürken
Derin bir pişmanlık içindeymiş .
Hayatının en şerefli anını
Hayattan ayrılırken yaşamış.
Ölmeğe hazırlanmış bir insan gibi ölmüş :
Kalp bir para gibi atıvermiş canını,
En değerli hazinesini.

DUNCAN

İnsanın içinden geçenler yüzünden okunabilseydi!
Nerde! Öyle bir sanatımız yok.

Bu beye nasıl güveniyordum,
Ne kuşkusuz bir güvenle...
(Macbeth, Banquo, Ross, Angus girerler)
Gel, yiğitler yiğiti kardeşim benim!
Sana karşı suçlu, nankör buluyorum kendimi.
Öyle yükseklere uçuverdin ki
Armağanlar kanatlı da olsa ulaşamaz sana.
Keşki ölçüleri aşmasaydın da böyle
Seni değerince ağırlamak elimde olsaydı.
Her şeyi versek azdır sana
Ne söyliyeyim başka...

MACBETH

Kıralıma hizmet boynumun borcu
Bu işin karşılığı kendi içinde.
Görevlerimizi kabul etmeniz yeter bize :
Tahtınızın, Devletinizin çocukları,
Kullarıdır yalnız bizim görevlerimiz.
Yaptıklarımız yapılması gerekli şeyler sadece,
Size olan sevgimiz, saygımız zorluyor bizi.

DUNCAN

Hoş geldin! Sen yüreğime diktiğim bir fidan gibisin;
Geliştirip büyütmeğe çalışacağım seni!
Aslan Banquo! Senin değerin daha az değil;
Daha azını hakketmiş değilsin yaptıklarınla!
Gel kucaklıyayım, yüreğime bastırayım seni de.

BANQUO

Yüreğinizde kök salarsam meyvalarım sizindir!

DUNCAN

Coştukça coşan sevincim içlme sığmaz oldu;
Göz yaşına çevrilip taşıyor ikide bir.

MACBETH

Oğullarım, yakınlarım, beylerim,
Bizden sonra taht,
En büyük oğlumuz Malcolm'undur, bilesiniz
Bundan böyle Cumberland prensi diyeceğiz ona.
Ama tek başına kalmıyacak ona verdiğimiz şeref
Şanlar, nişanlar yıldızlar gibi yağacak
Hak edenlerin üstüne.
Kalkın, İnverness'e gidelim, Macbeth'in yurduna
Daha sıkı bağlanırız orda birbirimize.

MACBETH

Size hizmet dinlenmedir bizler için
Yoruluruz sizin için çalışmadıkça!
Haberciniz kendim olurum öyleyse bizimkilere;
Geleceğinizi ben gidip müjdelerim karıma.
Bana izin, kıralım; gidiyorum.

DUNCAN

Güle güle aslan Cawdor beyim!

MACBETH

(Kendi kendine)
Cumberland prensi ha! Al sana bir engel daha:
Ya düşüp kalacaksın önünde, ya atlayıp geçeceksin :
Yolu tıkadı Prens.
Yıldızlar, kapayın gözlerinizi! Hiç bir ışık sızmasın.
İçimdeki derin, karanlık isteklere.
Göz görmesin elin ne yaptığını
Yine de olsun ama, olsun bu iş;
Gözün bakamıyacağı kadar korkunç da olsa.

(Çıkar.)

DUNCAN

Haklısın, mert Banquo; böylesine bir yiğit o..
O övüldükçe koltuklarım kabarıyor,
Kendim övülmüş gibi oluyorum.
Gidelim ardından : İlle de önden gidip
Hoş geldin demek istiyor bize
Böyle amcaoğlu dostlar başına!

(Boru sesleri. Çıkarlar)

SAHNE V

İnverness. Macbeth'in şatosu. Lady Macbeth bir mektup okuyarak girer.

LADY MACBETH

«Tam zafer günü geldi buldular beni. Bildiklerinin insan üstü bir bilgi olduğunu su götürmez tanıtlarla biliyorum. Onlara daha başka şeyler sormaya can atıyordum; ama birden havada eriyip yok oluverdiler. Ben daha şaşkın bakınıp dururken kıraldan haberciler geldi, beni Cawdor beyi diye selâmladılar. Az önce de üç cadı beni bu ünvanla selâmlamışlar, hemen arkasından da «Selâm sana, yarının kıralı!» demişlerdi. Bunları sana hemen yazıyorum ki, sen, benim şan ve şeref ortağım, sevinç payını eksik tatmayasın; yarın ne olacağımı

bir an önce bilesin. Bütün bunları içinde sakla ve Tanrıya emanet ol!»

Glamis beyi dediler oldun; Cawdor beyi dediler, oldun; öbür dediklerini de olursun... Ama tabiatına güvenim yok: fazla insan südü emmişsin, en kestirme yoldan gidecek yürek yok sende. Yükselmek istemesine istiyorsun; içinde hırs yok değil; taş gibi de bir yüreğin olmalı yanında, o yok sende. Can attığın şeyi namusunla, suya sabuna dokunmadan elde etmek istiyorsun. Hem dalavere yapmıyacaksın, hem de hakkın olmayan tahta oturacaksın! Sen kalk gel buraya, gel ki var gücümü söz edip akıtayım kulaklarından içeri. Korkusuz sözlerim seninle altın çelenk arasındaki engelleri kaldırsın ortadan; bir an önce giy başına Kaderin giydirmek istediği tacı.

(Bir haberci girer.)

Ne haberlerin var?

HABERCİ

Kıral buraya geliyor bu gece.

LADY MACBETH

Deli misin, nesin! Efendin kıralla değil mi sersem? Gelecek olsa, hazırlık yaptırmaz mıydı bana?

HABERCİ

Orasını bilmem, ama benim söylediğim doğru. Bey neredeyse gelir. Benim bir arkadaşımla haber yollamış. Çocuk soluk soluğa geldi, haberi verir vermez de yıkıldı kaldı.

LADY MACBETH

İyi bakın bu haberciye. Yaman bir haber bu getirdiği.

(Haberci çıkar.)

Karganın da sesi onun için kısıldı demek.
Kara haberini veriyormuş meğer,
Surlarımızdan içeri giren kıralın.
Gelin cinlerim, kana susamış cinlerim!
Gelin, alın benden kadınlığımı;
Katılaştırın, taşlaştırın beni tepeden tırnağa.
Öyle koyulaştırın ki kanımı,
Merhamet sızamaz olsun içinden.
İnsanlığım yumuşatıp da beni
Sarsmasın korkunç kararımı;
Aman vermeyin bana işim bitinceyedek!
Gelin ölüm elçileri! Gelin nerdeyseniz.
Gelin, kurulu düzenleri bozan görünmez cinler
Alın göğsümden bütün kadınlığımı,
Zehirle çevirin sütümü! Sen de gel, karanlık gece;
En kara cehennem dumanlarına sarın da gel,
Gel ki görmesin açacağı yarayı
Keskin hançerinin gözü bile.
Karanlık göklerden hiç bir ışık sızıp da
«Dur! Vurma!» diyemesin bana!

(Macbeth girer.)

Koca Glamis beyi! Şanlı Cawdor beyi!
Yarın o beylerin de beyi yüce Macbeth!
Mektubun kör gözünü açtı yaşadığım günün,
Yarınları yaşıyorum şu anda!

MACBETH

Sevgilim! Canım benim!... Kıral buraya geliyor bu gece.

LADY MACBETH

Ne zaman gidecek?

MACBETH

Yarın gitmek niyeti.

LADY MACBETH

Hayır; güneş hiç bir zaman
Öyle bir yarın görmiyecek.

Yüzün, beyim, yüzün bir kitaptır unutma;
İçinde korkulu bir şeyler okuyabilir insan.
Dünyayı aldatmak isteyen dünyanın rengine bürünecek.
Bakışın, ellerin, dillerin gülsün;
Yüzünden lekesiz bir çiçek ol,
İçinden zehirli bir yılan.
Misâfirlerimiz nerdeyse gelir, hazırlanmalı.
Büyük iş bu gecenin işi, sen bana bırak!
Gelecek bütün günlerimize gecelerimize,
Bu gece verecek beyliği, sultanlığı, herşeyi.

MACBETH

Gece konuşuruz.

LADY MACBETH

Sen yalnız, renk verme sakın:
Yüzü bir değişti mi insanın, korku başladı demektir.
Üst tarafını bana bırak.

(Çıkarlar.)

S A H N E VI

Macbeth'in şatosu önünde. Tulum sesleri. Meşaleler. Kıral Duncan, Malcolm, Donalbain, Banquo, Lennox, Macduff, Ross, Angus ve adamları girerler.

DUNCAN

Güzel yerde kurulmuş bu şato.
Ne hafif, ne tatlı bir havası var;

İçine rahatlık veriyor insanın.

BANQUO

Yaz misâfiri kırlangıç, o tapınaklar kuşu,
Nazlı yuvasını kurduğuna göre buraya,
Göklerin nefesinde cennet kokuları olmalı.
Baksanıza, bütün saçaklarda, payandalarda,
Her kuytu köşede asmış yuvasını, bereketli beşiğini,
Benim bildiğim kırlangıçlar nereye yerleşirse,
En temiz hava ordadır.

(Lady Macbeth girer.)

DUNCAN

Bakın, bakın, şanlı hanımı geliyor evin!
Üstümüze düşen bir sevgi yük olur bazan bize
Yine de sevgi diye hoş görür, şükrederiz.
Onun için siz de şükredin Tanrıya ve bizlere
Size böyle yük olduğumuz için!

LADY MACBETH

Gördüğümüz bütün hizmetleri birer birer
Yeniden, tekrar tekrar da görsek
Yine de cılız, zavallı kalır hepsi
Efendimizin bu eve yağdırdığı şereflere karşı.
Eski yeni o kadar iyiliğiniz var ki bize
Ömrümüz boyunca size keşişler gibi şükretmeliyiz.

DUNCAN

Cowdor beyi nerde? Dolu dizgin geldik ardından;
Biz onun öncüsü olalım dedik, ama yaman binici.
Sevgisi de mahmuzları kadar keskin olmalı,
Yetişemedik. Güzel ve soylu bayan,
Sizde misâfiriz bu gece.

MACBETH

LADY MACBETH

Biz kullarınızın varı yoğu, adamları, hattâ canları,
Sizin bir emanetinizdir bizde.
Her an, her şeyimiz efendimizin emirlerinde.

DUNCAN

Verin elinizi; Şatonun beyine götürün beni.
Kendisine sevgimiz büyük, verecekleriniz de bitmiş değil.
İzin verdinizse, girmemize, buyurun...

(Çıkarlar)

S A H N E VII

Şatoda bir oda. Boru sesleri ve meşaleler. Yemek taşıyan hizmetciler sahneden geçerler. Macbeth girer. İçeriden kahkaha ve k o n u ş m a l a r

MACBETH

Yapmakla olup bitseydi bu iş,
Hemen yapardın, olup biterdi.

Döktüğün kanla akıp gitse her şey,
Bir vuruşta sonuna varsan işin,
Bir anda bu dünyayı olsun kazanıversen,
Zaman denizinin bir kumsalı olan bu dünyayı
Öbür dünyayı gözden çıkarırdın.
Ama bu işlerin daha burda görülüyor hesabı.
Verdiğimiz kanlı dersi alan
Gelip bize veriyor aldığı dersi.
Doğruluğun şaşmaz eli bize sunuyor
İçine zehir döktüğümüz kadehi.
Adam burada, iki katlı güvenlikte
Bir kere akrabası ve adamıyım
Ona kötülük etmemem için iki zorlu sebep.
Sonra misafirim: değil kendim bıçaklamak,
El bıçağına karşı korumam gerek onu.
Üstelik bu Duncan, ne iyi yürekli bir insan,
Ve ne bulunmaz bir kıral.
Her değeri ayrı bir İsrafil borusu olur
Lânet okumak için onu öldürene!
Acımak yeni doğmuş bir çocuk olur, çırıl çıplak,
Kasırganın yelesine sarılmış,
Ya da bir melek, görülmez atlarına binmiş göklerin,
Ve gider dört bir yana haber verir
Bu yürekler acısı cinayeti,
Göz yaşı savrulur esen yellerde.
Sebep yok onu öldürmem için,
Beni mahmuzlayan tek şey, kendi hırsım;
O da bir atlayış atlıyor ki atın üstüne
Öbür tarafına düşüyor, eğerde oturacak yerde.

(Lady Macbeth girer)

Ne o, sen misin? Ne var?

LADY MACBETH

Yemekten kalkacak nerdeyse. Niçin çıktın dışarı?

MACBETH

Beni mi aradı?

MACBETH

LADY MACBETH

Aramaz olur mu? Aradı tabii.

MACBETH

Kalsın bu iş, gitmiyelim daha ileri.
Şana şerefe boğdu beni. Halk arasında,
Dört bir yanda, öylesine ün saldın ki şimdi,
Taze taze tadalım bunu, bayatlamadan.

LADY MACBETH

Giyinip kuşandığın umut sarhoş muydu yoksa?
Uykularda mıydı şimdiyedek?
Uyanınca ürktü anlaşılan,
Yemyeşil, sapsarı kesildi,
Renk renk hayaller kurarken!
Sevgini de böyle bileceğim bundan sonra.
İstemekte yiğit,
Yapmaya gelince korkak ,öyle mi?
Hayatın incisi saydığın şeye can atacaksın,
Ve kendi gözünde bir yüreksiz kalarak yaşayacaksın.
Ömrün boyunca isterim, arkasından, yapamam, diyeceksin.
Atasözündeki çaresiz kedi misâli:
Balık ağzıma gelsin, ama ayağım suya değmesin.

MACBETH

Yeter, sus artık! Bir insana yaraşan
Herşeyi yapmaya varım. Ondan ötesini yaptım mı,
İnsan olmaktan çıkarım.

LADY MACBETH

Öyleyse hangi hayvan yazdırdı sana
Bana yazdıklarını? O zaman insandın asıl,
Yapmaya yüreğin olduğu zaman.
Daha ileri git şimdi,

Daha fazla insan olmak istiyorsan.
O zaman, ne sırasıydı bu işin, ne de yeri.
Öyleyken yerini de sırasını da yaratmaya hazırdın.
Şimdi kendiliğinden ikisi de elinde
Ama sen yoksun, sen kendi elinde değilsin.
Ben çocuk büyüttüm, bilirim nedir tadı
Südümü emen bir yavrunun. Öyleyken,
Mememi çeker alırdım dişsiz damaklarından,
Beynini ezerdim kendi yavrumun..
Senin ettiğin yemini etmiş olsaydım,

MACBETH

Ya başaramazsak?

LADY MACBETH

Başaramazsak ne demek?
Sen yüreğini gergin tut yalnız,
Bak nasıl oluyormuş başarmak.
Hele Duncan bir yatsın
Derin uykulara dalsın
Bu günün yorgunlukları üstüne.
İki adamını öyle yedirir içiririm ki
Bir duman kalır kafalarında
Beynin bekçisi hafıza yerine,
Akıl yerine de bir imbik!
Kör kütük sızdı mı ikisi birden
Ölü domuzlar gibi,
Bekçisiz kıralı haklarız seninle.
Adamlarına yükleriz bu korkunç cinayeti,
Herifler fitil nasıl olsa, dilediğin gibi yak.

MACBETH

Sen yalnız erkek çocuk doğur!
Yalnız erkek hamuru yuğurmalı

MACBETH

Bu amansız gücün senin.
Sızmış heriflerin üstlerini kana bular,
Hançerlerini de kullanırsak
Onlara yüklerler bu işi.

LADY MACBETH

Üstelik biz de yaygarayı basar,
Ölümüne yanar yakılırsak
Kimin haddine başka türlü düşünmek?

MACBETH

Caymam artık, bitti. Canım kanımla
Bu işe veriyorum kendimi.
Gel gidelim, en gamsız bir yüzle
Boyayalım milletin gözünü.
Yalancı bir yüzle gizlemek gerek
Yalancı bir yüreğin içindekini.

Perde II

SAHNE I

Macbeth'in şatosunda bir avlu. Banquo'yla Fleance girerler. Fleance'ın elinde bir meşale vardır.

BANQUO

Gece ne sularda cvlât?

FLEANCE

Ay battı; saat kaçı vurdu duymadım.

MACBETH

BANQUO

Ay gece yarısı batıyor.

FLEANCE

Öyleyse bayım, gece yarısını bir hayli geçtik.

BANQUO

Tut şu kılıcımı... Gök amma da cimri bu gece:
Bütün kandillerini söndürmüş... Şunu da al.
Kurşun gibi bir uyku çöküyor üstüme;
Oysa hiç de uyumak istemiyor canım.
Ey insanoğlunun koruyucu melekleri.
Uzak tutun benden,
Uykuda başı boş kalan kötü düşünceleri.
(Macbeth ve elinde meşale bir hizmetçi girerler.)
Kılıcımı ver. Kim o gelen?

MACBETH

Bir dost.

BANQUO

Siz ha! Daha yatmadınız mı? Kıral yattı.
Görülmedik bir keyfi vardı bu akşam;
Adamlarınıza bir hayli bahşiş verdi.
Karınıza da şu elması yolladı:
Eşi bulunmaz bir ev hanımı dedi.
Sevinçler içinde çekildi odasına.

MACBETH

Hazırlıksız olduğumuz için
Gönlümüzce ağırlıyamadık kendisini.
Neler yapabilirdik yoksa..

BANQUO

Bundan iyisi can sağlığı...
O üç cadıyı rüyamda gördüm dün gece.
Oldukça doğru çıktı size söyledikleri.

MACBETH

Sahi, unutmuştum onları.
Bir boş vakit bulunca
Seninle konuşalım biraz bunun üstüne...

BANQUO

Ne zaman isterseniz.

MACBETH

Sırası gelince sözümü dinlersen
Şanın şerefin artar, bilesin.

BANQUO

Artsın derken eksilmesin de..
Yüreğim rahat, alnım ak kaldıkça
Söz dinlemezlik etmem.

MACBETH

Şimdilik iyi geceler.

BANQUO

Sağ olun bayım, size de.
(Banquo ve Fleance çıkarlar.)

MACBETH

Git hanımına söyle;
İçkim hazır olunca çanı çalsın .

Sonra git yat.

(Hizmetçi çıkar.)

Bir hançer mi önümde gördüğüm?
Sapı elimden yana çevrik...
Gel, sarsın elim seni.
Yoksun elimde; ama görüyorum seni.
Uğursuz görüntü, göze var ele yok musun sen?
Kafamdaki bir hançer misin yoksa?
Ateşli beynim mi yarattı seni?
Görüyorum işte seni; tutulacak gibisin,
Şu kınından çıkardığım hançer gibi.
Gideceğim yeri gösteriyorsun bana
Ve kullanacağım silâhın ta kendisini.
Ya gözlerim öbür duyularımla oynuyor,
Ya öbür duyularım gözlerimle.
Yine görüyorum işte seni
Ağzında ve sapında kan var; demin yoktu.
Yok, hançer falan yok.
Benim kanlı niyetim bu gözlerimin gördüğü.
Şimdi dünyanın yarısında tabiat ölü gibi;
Perdelere bürülü uykuyu kötü rüyalar sarmış.
Cadılar başlamıştır şimdi büyülerine,
Soluk yüzlü tanrıçaları Hekate'yi çağırıyorlar,
Ve cinayet, iskelet suratlı cinayet
Bekçisi ve habercisi kurdun ulumaları,
Hırsız Tarquinius'un sinsi ve uzun adımlarıyla
İlerliyor hedefine doğru, bir hortlak gibi.
Sen ey sağlam, katı toprak,
Duyma ayak seslerimi, bilme gittiğim yeri;
Yoksa korkarım, taşların bile keser yolumu
Bozarlar bu işimc gelen korkunç sessizliği.
Ama Duncan daha sağ sen asıp keserken
Sözün serin soluğu hızını keser işin .

(Çan çalar.)

Gidiyorum, bitti bu iş. Haydi diyor çanın sesi.
Sen işitme Duncan Çünkü bu çan sesiyle
Ya cennete gideceksin ya cehenneme.

SAHNE II

Aynı yer. Lady Macbeth girer.

LADY MACBETH

Onları uyuşturan coşturdu beni,
Onları söndüren, ateş verdi bana.
Susss! Bir ses var!..
Baykuş öttü: uğursuz zangoç!
İyi geceler diyor korkunç sesiyle.
Bizimki işe girişmiş olmalı. Kapılar açık.
Nöbetçiler sızmış kör kütük,
İşlerini alaya alıyorlar sanki horul horul
Öyle bir toz kattım ki içkilerine
Ölümle hayat cenkleşiyordur şimdi
Canları senin mi benim mi diye.

MACBETH

(Sahne arkasından)

Kim var orda? Ses ver!

LADY MACBETH

Eyvah! Uyandılar korkarım, iş bozuldu.
İşlenmesi değil yarım kalması kötü bu cinayetin.
Dur, bir ses var!.. Hançerlerini hazır etmiştim,
Bulamamış olamaz. Kendim bitirirdim işini,
Uyurken babama benzetmeseydim..

(Macbeth girer.)

Kocam!.

MACBETH

Yaptını yapacağımı. Bir gürültü duymadın mı?

LADY MACBETH

**Bir baykuş sesi duydum; cırcır böceği de öttü.
Konuşan sen değil miydin?**

MACBETH

Ne zaman?

LADY MACBETH

Az önce

MACBETH

İnerken mi?

LADY MACBETH

Evet.

MACBETH

Sus, dinle!.. İkinci odada kim yatıyor?

LADY MACBETH

Donnalbain.

MACBETH

(Ellerine bakarak)

Şu halime bak, korkunç!

LADY MACBETH

Korkunç demenin sırası mı şimdi!

MACBETH

**Biri uykuda güldü, öteki,
Adam öldürüyorlar! diye bağırdı.**

Birbirini uyandırdılar ne oluyor diye.
Çivillendim olduğum yerde, kulak verdim.
Dua ettiler sadece, sonra daldılar yine uykuya.

LADY MACBETH

Yan yana yatıyordu ikisi.

MACBETH

Allahım bizi koru! dedi biri; öteki Amin! dedi.
Beni görmüşler gibi bu kanlı ellerimle.
İçime doldu duydukları korku.
Allahım bizi koru! dedikleri zaman
Ben de amin demek istedim, diyemedim.

LADY MACBETH

Durma bunlar üstünde o kadar.

MACBETH

Evet ama, neden amin diyemedim?
Boğazımda düğümlendi kaldı amin sözü,
Allaha sığınmak isteği yakarken içimi.

LADY MACBETH

Böylesine düşünmeğe gelmez bu işler :
Aklını kaçırır insan..

MACBETH

Bir ses duyar gibi oldum :
«Kimseler uyumasın artık! Macbeth uykuyu öldürdü!»
Evet, mâsum uykuyu, kaygılar yumağını
Çözen uykuyu, her günkü hayatın ölümünü,
Yorgunlukları yıkayan suyu,
Yaralı canların merhemini.

MACBETH

Yüce Tabiatın baş yemeği,
Hayat sofrasının cana can katan nimeti...

LADY MACBETH

Ne demek bunlar?

MACBETH

Yeniden yükseldi ses Yok artık.
Glamis uykuyu öldürdü. Onun için
Cawdor'a uyku yok artık! Macbeth'e uyku yok artık.

LADY MACBETH

Kimmiş bu bağıran? Ah koca Macbeth
Soylu gücünü yıpratıyorsun bu bozuk düşüncelerle.
Git, biraz su bul; yıka şu elindeki pis tanığı!
Bu hançerleri ne diye getirdin? Orda bırakacaktın.
Götür geriye Uşakların üstüne de kan sür!

MACBETH

Bir daha gitmem. Düşünmekten bile korkuyorum
Yaptığım şeyi. Dayanamam bir daha görmeğe.

LADY MACBETH

Ne gevşek yüreğin varmış! Ver bana hançerleri!
Uyuyanlar ve ölüler birer resimdir sadece!
Umacı resimleri çocukları korkutur yalnız.
Kanı akıyorsa hâlâ, alır sürerim:
Uşakların suratlarına onlar yapmış gözükecek bu işi.

(Lady Macbeth çıkar. Dışarda bir kapıya vurulur.

MACBETH

Nedir bu gürültü?.. Ne oldu bana?
En küçük gürültü korkutur oldu beni.

Nedir bu eller? Gözlerimi oyuyor bu eller!
Koca Posaidon'un bütün denizleri
Yıkayabilir mi bu elleri? Yıkayamaz!
Ellerim kana boyar denizleri,
Kızıla çevirir sonsuz yeşil dalgaları.

(Lady Macbeth girer)

LADY MACBETH

İşte seninkilerin renginde benim ellerim de.
Ama yüreğini bembeyaz
Edemem seninki gibi, utanırım.

(Kapı vurulur.)

Güney kapısı vuruluyor. Odamıza gidelim.
Biraz su siler götürür bu işi.
Ne kolaymış görürsün.
Yüreğin gevşedi biraz, o kadar.

(Kapı vurulur.)

Duyuyor musun? Vurdular yine.
Gece hırkanı giy. Ararlarsa
Yatmadığımız belli olmasın.
Kendini bırakma saçma düşüncelere.

MACBETH

Kendimi bilmemek daha iyi
Ne yaptığımı bilmektense!

(Kapı vurulur.)

Vur, vur da uyandır Duncan'ı!
Keşke uyandırabilsen, nerde!

(Çıkarlar.)

SAHNE III

Aynı yer. Bir kapıcı girer. Kapı vurulur.

KAPICI

Vurmak buna derler işte!

İnsan cehennemin kapıcısı oldu mu yandı
Anahtar çevirmekten imanı gevrer.

(Kapı vurulur.)

Güm! Güm! Güm!.. Kim bu cehennem davulcusu?
Bir çiftçidir : Boluk olacak diye kendini asmış.
Tam vaktinde geliyorsun. Bol mendil getir bari
Neden dersen, fena terliyeceksin burda.

(Kapı vurulur.)

Güm! Güm!.. Kim o, Şeytanın tâ kendisi mi yoksa?
Vallahi bu gelen iki yüzlü softa :
Yemini billâh aka kara demiş, karaya ak.
Tanrı adına dünyayı kandırmış,
Ama Tanrıyı kandıramayıp gelmiş buraya.
Gel bakalım, gel içeri koca softa!

(Kapı vurulur.)

Güm! Güm! Güm!.. Bu da kim? Ha, tamam!..
Bir İngiliz terzisi. Kumaş çalmış,
Hem de daracık Fransız pantalonu biçerken
Gel, terzi başı, gel de ütünü kızdır burda!

(Kapı vurulur.)

Güm!.. Güm!.. Dur dinlen yok!.. Kim o?
Ama cehennem olamaz burası, fazla soğuk.
Vaz geçtim şeytanın kapıcısı olmaktan.
Her meslekten bir adam karşılayını demiştim
Bahar bahçelerinden geçip
Cehennem ateşlerine gidecekler arasından.

(Kapı vurulur.)

Peki, geldim! Ama kapıcıyı unutmayın lutfen!

(Kapıyı açar.)

(Macduff ve Lennox girerler.)

MACDUFF

Çok mu geç yattm ahbap?
Amma da zor çıktın yataktan.

KAPICI

Vallahi bayını, ikinci horoz sesinedek,
Çektik kafaları. İçki mi dediniz bayım,
Üç şey için birebirdir.

MACDUFF

Neymiş bakalım o üç şey?

KAPICI

Ne olacak, bayım : Burnun kızarır,
Bol bol uyur, bol bol da işersin.
Erkekliğe gelince, bayım,
Onu hem azdırır, hem de söndürür.
Arzudan yanar, bir şey beceremezsin.
Denebilir ki içkinin fazlası
Softanın iki yüzlüsü gibi gelir erkekliğe
Bir yandan uyandırır, bir yandan uyutur,
Bir yandan kışkırtır, bir yandan dağıtır;
Bir yandan körükler, bir yandan sindirir
Hem koşturur insanı hem zınk diye durdurur.
Uzun sözün kısası, bir kızdırır, bir sızdırır.

MACDUFF

Seni sızdırdı galiba bu gece.

KAPICI

Evet bayım, o beni sızdırdı
Ama ben onu kızdırdım.
O attı ben tuttum, ben tuttum o attı,
Sonunda ben kalktım, o yattı.

MACDUFF

Efendin kalktı mı? Öyle vurduk ki kapıya,
(Macbeth girer.)
Biz uyandırdık geliyor işte.

MACBETH

LENNOX

Gün aydın, şanlı Macbeth!

MACBETH

Gün aydın baylar.

MACDUFF

Kıral kalktı mı, Cawdor beyi?

MACBETH

Daha kalkmadı.

MACDUFF

Sabah erkenden gelmemi emretmişti.
Geç bile kaldım nerdeyse.

MACBETH

Gelin, yanma götüreyim sizi.

MACDUFF

Bu zahmet bir zevktir sizin için,
Biliyorum, ama bir zahmet ne de olsa.

MACBETH

Zevkli işde zahmet olmaz. Kapısı şu ilerideki.

MACDUFF

Gir demezse de gireceğim; aldığım emir gereği.
(Macduff çıkar.)

LENNOX

Kıral gidiyor mu bugün?

MACBETH

Evet... Gitmeğe karar vermişti.

LENNOX

Belâlı bir gece geçirdik. Bacalar uçtu
Bizim yattığımız yerde.
Ağlaşmalar duyulmuş karanlıklarda.
Ölüm çığlıkları ve ardından korkunç sesler
Kızıl yangınlar, görülmedik kargaşalıklar
Görecekmiş dertli dünyamız, öyle diyorlar.
Kara kuş durmadan öttü bütün gece.
Toprak bile titremiş diyorlar,
Sıtmaya tutulmuş gibi.

MACBETH

Hava sertti bu gece.

LENNOX

Böyle bir gece görmüşlüğüm yok benim.

(Macduff girer.)

MACDUFF

Korkunç! Korkunç!.. Korkunç felâket!
Diller anlatamaz seni! Yürekler dayanamaz sana!

MACBETH ve LENNOX

Ne var? ne oldu?

MACDUFF

Böylesine canavarlık görülmemiş.
Cinayetlerin en cehennemliği
Tanrının evini talan etmiş de sanki
Tapılan canı almış içinden..

MACBETH

Neler söylüyorsun? Ne canı?

LENNOX

Kırala mı bir şey oldu?

MACDUFF

Gidin odaya da taş kesilsin gözleriniz,
Yılan saçlı Gorgon'u görmüş gibi.
Beni konuşturmayın; gidin görün,
Sonra kendiniz konuşun konuşabilirseniz.
(Macbeth ve Lennox çıkarlar.)
Uyanın!.. Uyanın!.. Ölüm çanları çalın!..
Kıralı öldürdüler! Pusuya düşürdüler!
Banquo!. Donalbain!. Malcolm!. Uyanın!.
Silkinin ölüm benzeri tatlı uykulardan,
Kalkın, kalkın da mahşer günü neymiş görün!.
Gelin, ölümün tâ kendisini görün!.
Malcolm!. Banquo!.. Kalkın gelin,
Mezarlarınızdan kalkar gelir gibi;
Ve birer hortlak gibi yürüyün ki
Bu korkunç sahneye uygun olsun gelişiniz.
(Çanlar çalar. Lady Macbeth girer.)

LADY MACBETH

Ne oluyor? Nedir bu kızılca kıyamet?
Ne diye uyandırıyorlar bütün ev halkını?
Söyleyin! Söylesenize!

MACDUFF

Ah! Ah, melek yüzlü bayanım; size göre değil
Söylememi istediğiniz şeyler.
Bunları bir kadına söylemek
Yüreğine bıçak saplamak olur.
(Banquo girer.)
Ah, Banquo! Banquo! Kralımızı öldürdüler!

LADY MACBETH

Eyvalılar olsun! Ne felâket!.. Bizim evimizde hem de.

BANQUO

Korkunç bir felâket, nerde olursa olsun!
Canım Duff, ne olur, yalanla kendini,
Olmadı böyle bir şey de.

(Macbeth, Lennox ve Ross girerler.)

MACBETH

Bundan bir saat önce ölüp gitseydim,
Mutlu bir ömür sürmüş olurdum.
Çünkü bundan sonra benim için,
Her şey boş artık bu yalan dünyada.
Her şey bir oyuncak artık sadece
Büyüklük, insanlık öldü.
Hayatın şarabı çekildi gitti,
Tortusu kaldı yalnız bu karanlık mahzende.

(Malcolm ve Donalbain girerler.)

DONALBAİN

Ne oldu?

MACBETH

Olan size oldu, haberiniz yok
Kanınızın gözesi, canevi, pınarı kesildi;
Kaynağı kurudu, akmaz oldu.

MACDUFF

Kıral babanızın canına kıydılar.

MALCOLM

Ne? Kim kıydı?

MACBETH

LENNOX

Odasında yatanlar, besbelli
Elleri yüzleri kan içindeydi;
Hançerleri de öyle, silinmemiş bile
Yastıklarının üstünde bulduk ikisini de.
Kendlerini kan tutmuş, alık alık bakıyorlardı.
Böylelerine can mı emanet edilir.

MACBETH

Ah, yine de pişmanım, kendimi tutamayıp,
Herifleri öldürdüğüme.

MACDUFF

Aman, ne diye öldürdünüz?

MACBETH

İnsan nasıl hem akıllı hem şaşkın,
Hem öfkeli hem durgun olabilir?
Nasıl hem candan bağlı, hem kayıtsız kalabilir.
Varını böyle insan? Aklını geride bıraktı
Coşkun sevgimin hızı.
Duncan uzanmış yatıyor şurda, önümde
Gümüş teni altın kanıyla çizik çizik.
Hançer yaraları göğsünün orta yerinde,
Varlığı talan etmeğe gelmiş
Yıkıcı gücün açtığı gedikler gibi.
Yanı başında kaatilrler, ayakta,
Marifetlerinin rengine boyanmışlar,
Hançerleri sapına kadar kan içinde.
Kimde seven bir yürek olur da,
Yüreğinde sevgisini gösterecek güç olur da.
Tutabilir kendini, dayanabilir buna?

LADY MACBETH

Tutun beni! Alın, götürün beni burdan!

MACDUFF

Bayana yardım edin.

MALCOLM

(Yavaşça Donalbain'e)

Olanlar bize oldu da
Neden bizim dilimiz varmıyor konuşmaya?

DONALBAİN

(Yavaşça Malcolm'a)

Ne konuşabiliriz burda biz?
Ölüm bir deliğe saklanmış kolluyor bizi,
Üstümüze atıldı atılacak. Kaçıp gidelim
Bizim göz yaşlarımız ham henüz, dökmiyelim.

MALCOLM

(Yavaşça Donalbain'e)

Evet, büyük acımız
Kınından çıkacak halde değil daha.

BANQUO

Bayanı alıp götürsenize!

(Lady Macbeth'i götürüler.)

Biz de gidip kuşanalım,
Çıplak perişanlığımızı örtelim de
Bir yerde baş başa verip düşünelim,
Nedir bu kanlı, bu korkunç oyun.
Korkular, kuşkular sardı bizi
Ben Tanrının yüce eline veriyorum kendimi
Ordan savaş açıyorum hiyanet bıçağının
Karanlık dolaplarına.

MACDUFF

Ben de

MACBETH

HEPSİ BİRDEN

Hepimiz de.

MACBETH

Gidip erkek kılığına girelim de hemen,
Büyük salonda toplanalım.

HEPSİ BİRDEN

Kabul.

(Hepsi çıkar, Malcolm'la Donalbain kalırlar.)

MALCOLM

Ne yapacaksın? İşbirliği etmiyelim onlarla.
Duymadığı bir acıyı duyar görünmek
İşden değildir iki yüzlü bir adam için.
Ben İngiltere'ye gideceğim.

DONALBAİN

Ben de İrlanda'ya. Yollarımızı ayırmak
İkimiz için de en hayırlısı.
Burda hançer saklı güler yüzlerde.
Kanımıza susayan kanca en yakınımızdır,

MALCOLM

Kanlı ok son hedefine varmadı henüz.
Bizim için en iyisi bu hedeften uzak durmak.
Onun için hemen binelim atlara.
Hırsızca kaçıp gitmek suç sayılmaz
Yüreklerin taş kesildiği yerden.

S A H N E IV

Macbeth'in şatosu dışında. Ross ve bir yaşlı adam girerler.

YAŞLI ADAM

Yetmiş yıldır olup bitenleri iyi hatırlarım.
Ne korkulu saatler yaşadım,
Ne görülmedik şeyler gördüm:
Bu korkunç gecenin yanında hiç kalır hepsi.

ROSS

Sen de görüyorsun ya, baba
Gökler kızmış insanoğlunun ettiklerine,
Yıkacaklar nerdeyse kanlı dünyasını.
Saate bakarsan gündüz şimdi
Ama karanlığa boğulmuş göğün lâmbası.
Ya gecenin zaferi bu,
Ya da gün utanıyor doğmaktan.
Karanlıklar sarmış dünyamızın yüzünü
Diri aydınlıklar öpecekken.

YAŞLI ADAM

Olan iş gibi bu da tabiata aykırı.
Geçen salı bir şahin,
Bütün haşmetiyle süzülürken göklerde
Fare yiyen bir baykuşun pençesinde can verdi.

ROSS

Ya Kıralın atlarına ne dersin?
— İnanılır şey değil ama oldu —
O güzel, o yel gibi, o canım cins atlar
Yaban atlarına dönüp kaçtı gittiler,
Savaş açmış gibi insanoğullarına.

YAŞLI ADAM

Atlar birbirini yemiş diyorlar.

ROSS

Yediler vallahi, kendim gördüm,
Fal taşına dönen gözlerimle.
Macduff geliyor, aslan Macduff.

(Macduff girer)

Dünyamız ne halde, bayım, ne oluyoruz?

MACDUFF

Görmüyor musun ne olduğumuzu?

ROSS

Belli oldu mu kim yapmış bu kanlı,
Bu kanlılar kanlısı marifeti?

MACDUFF

Macbeth'in öldürdükleri.

ROSS

Hey Allahım! Ne çıkarları olabilirdi?

MACDUFF

Tutulmuş adamlar. Kıralın iki oğlu,
Malcolm'la Donalbain sıvışıp kaçmışlar;
Bu durumda onlar topluyor kuşkuları.

ROSS

Bir inanılmaz şey de bu! Şu doymaz göze bakın,
Kendine can veren cana nasıl kıyar insan?
Bu durumda kırallık Macbeth'in olsa gerek.

MACDUFF

Kıral oldu bile Taç giymeğe gitti Scona'ya.

ROSS

Duncan'ın ölüsü ne oldu?

MACDUFF

Golmeskill'e götürdüler, Atalarının
Kemikleriyle dolu kutsal mezara.

ROSS

Scona'ya gidiyor musunuz siz de?

MACDUFF

Hayır kardeş, ben Fife'a gidiyorum.

ROSS

Ben gideceğim, size uğurlar olsun.

MACDUFF

Eh, iyi şeyler görürsünüz inşallah.
Güle güle. Korkarım gelen gideni aratacak.

ROSS

Yolun açık olsun baba.

YAŞLI ADAM

Allah sizlerden yana olsun!
Allah kötüleri iyi,
Düşmanları dost edenlerden yana olsun.

(Çıkarlar.)

Perde III

SAHNE I

Fores. Sarayda bir oda. Banquo girer.

BANQUO

Kıral, Cawdor, Glamis, hepsi oldun
Cadı karılar ne dediyse çıktı.
Çıksın diye de korkarım kötü,
Çok kötü bir oyun oynadın.
Ama bir de ne demişlerdi:
Senin soyuna kalmıyacakmış bütün bunlar.

Bense kırallar atası, babası olacakmışım.
Bir doğruluk varsa bu cadıların dilinde
- ki senin için gün gibi var, Macbeth -
Neden sana dedikleri çıksın da
Bana dedikleri çıkmasın?
Umuda kaptırmasın beni?
Ama sus şimdi, uzatma!
(Boru sesleri. Macbeth kıral, Lady Macbeth kıraliçe kılığında, Lennox. Ross ve başka baylar, bayanlarla girerler.)

MACBETH

İşte çağıracağımız baş misafir.

LADY MACBETH

Unutulsa bir boşluk duyardık
Büyük şölenimizde Sönük kalırdı her şey!

MACBETH

Bu akşam bir tören yemeğimiz var, bayım;
Sizin de bulunmanızı dileyeceğim.

BANQUO

Emrederseniz, Devletlim; ödevlerim
En çözülmez bağlarla bağlıyor beni efendimize,
Her zaman için.

MACBETH

Atla bir yere mi gidiyorsunuz bugün?

BANQUO

Evet, efendimiz.

MACBETH

Gitmeseydiniz bugünkü toplantımızda
Düşüncelerinizi öğrenmek isterdik,

MACBETH

Hep yerinde ve değerli olan düşüncelerinizi.
Ama yarın öğreniriz. Uzağa mı gidiş?

BANQUO

Bir hayli, efendimiz; şimdi gidersem,
Akşama ancak dönebilirim.
Atım iyi yürümezse geceden de
Bir iki karanlık saat isteyebilirim.

MACBETH

Şölenimizi kaçırmayın sakın.

BANQUO

Kaçırmam, efendimiz.

MACBETH

Öğrendiğimize göre kanlı dostlarımızın,
Biri İngiltere'ye sığınmış, birl İrlanda'ya.
Baba kaatilleri cinayetlerini gizleyip,
Olmıyacak şeyler anlatıyorlarmış herkese,
Ama yarın konuşuruz bunları; nasıl olsa
Devlet işleri için buluşmamız gerekiyor.
Haydi, siz atlayın atınıza. Güle güle.
Geceye bekliyoruz. Fleance geliyor mu sizinle?

BANQUO

Geliyor, efendimiz; vaktimiz daraldı, gidelim.

MACBETH

Dilerim atlarınız iyi koşsun, ayakları sürçmesin.
Sırtlarına emanet ederim sizi. Güle güle.
(Banquo çıkar.)
Akşam yediye kadar herkes dilediği yere gitsin.
Biz de misafirlerimi daha iyi karşılamak için yalnız
kalalım yemeğe kadar.
Şimdilik Tanrıya emanet olun.

(Herkes çıkar, yalnız Macbeth ve bir uşak kalır.)

Hey, sen dur hele : Dediğim adamlar hazır mı?

UŞAK

Saray kapısı dışındalar, efendimiz.

MACBETH

Getir onları buraya.

(Uşak çıkar.)

İş kıral olmakta değil kıral olup sağ kalmakta.
Banquo'dan korkumuzun kökleri derin.
Yaratılıştan kıralca bir yanı var,
Asıl korkulacak yanı da o.
Her şeyi göze alabilir; yürekli adam,
Üstelik aklını da kullanır yiğitliğinde,
Çürük tahtaya basmadan yapar yapacağını.
Bir tek onun varlığı korkutuyor gözümü.
Yanında kafam siniveriyor sanki;
Antonius da Caesar'ın yanında öyle olurmuş.
Cadılar bana kırallık verince nasıl çıkıştı,
Kendi için de konuşmalarını emretti onlara!
O zaman cadılar kâhince selâmladılar onu
Kırallar atası diye.
Benim başıma meyvasız bir taç oturttular,
Elime kısır bir asâ tutuşturdular.
Ben kıral babası olmıyacağıma göre
Tacı da asayı da çekip alacaklar demek benden.
Demek Banquo'nun soyu için kana boyadım elimi,
Onun oğulları için öldürdüm iyi yürekli Duncan'ı,
Onlar için vicdan azaplarına boğdum rahat uykularımı.
Onlar kıral, Banquo'nun tohumları kıral olsun diye
Şeytana sattım canımı, ölümsüz mücevherimi!
Yoo! Öyle olacağına çık, ey Kader, çık karşıma,
Döğüş öldüresiye benimle, kılıç kılıca! Kim o?

(Uşak, yanında iki kaatille girer)

Sen çık, kapıda dur, ben çağırmadan girme.

(Uşak çıkar)

Dün mü konuşmuştuk sizinle?

BİRİNCİ KAATİL

Evet, dün Devletli efendimiz.

MACBETH

Peki, söyleyin bakalım şimdi.
İyice düşündünüz mü söylediklerim üstünde?
Bugüne kadar oydu yükselmenize engel olan,
Oysa siz haksız yere benden biliyordunuz bunu.
Geçen konuşmamızda açıkça anlattım size her şeyi:
Bir bir söyledim nasıl oyun oynandığını size;
Kimin, hangi yollardan sizi aldatıp kösteklediğini.
Daha neler neler ki bunlar karşısında
Bir yarım akıllı, bir çatlak kafalı bile
Banquo'dur bunları yapan, der.

BIRINCI KAATİL

Evet, bizi uyardınız.

MACBETH

Uyardım ya, daha ileri de gittim sonradan;
Bugünkü konuşmamızın asıl konusu da bu olacak.
Sizin yaradılışınız o kadar mı sabrınızın elinde ki
Hoş göresiniz bütün bunları?
Cennetlik birer evliya mısınız ki,
Dua edesiniz bu mübarek adama ve soyuna sopuna?
O adam ki ezmiş sizi demir pençesiyle,
Çoluğunuzun çocuğunuzun rızkını kesmiş?

BİRİNCİ KAATİL

Biz de birer insanız nihayet, kıralım.

MACBETH

Evet, insan diye geçersiniz listede.
Zağarlar, tazılar, kurt, çakal bozmaları.

Çomarlar, finolar da köpek diye geçer.
Ama iş değer sırasına geldi mi,
Köpeğin hantalı çeviği, avcısı bekçisi
Cömert tabiatın verdikleriyle ayrılır birbirinden,
Özel bir ad alırlar genel köpek listesinde.
İnsanlar için de böyledir. Bana söyleyin şimdi :
Sizin, aşağılık insan sıraları dışında
Kendinizin sayılacak bir yeriniz var mı yok mu?
Varsa, namusunuza emanet edeceğim bu gizli iş
Hem düşmanınızı kaldıracak ortadan,
Hem de bizim kalbimizi, sevgimizi kazandıracak size.
O sağ kaldıkca, hasta bir sağlıktır bizimki,
O ölmeli ki biz tam sağlığa kavuşalım.

İKİNCİ KAATİL

Ben, kıralım, öyle silleler yedim ki dünyadan,
Öyle canıma tak dedi ki çektiklerim,
Ne olsa yaparım bu dünyaya karşı.

BİRİNCI KAATİL

Ben de öyle belâlara uğramış,
Öyle kahırlar görmüşüm ki bahtımdan
Atılıyacağım tehlike yoktur hayatımı,
Ya düzelsin, ya da bitsin gitsin diye.

MACBETH

Banquo ikinizin de düşmanı, biliyorsunuz.

İKİNCİ KAATİL

Doğrudur, efendimiz.

MACBETH

Benim de düşmanım, hem öyle kanıma susamış ki,
Yaşadığı her an hayatıma çevrili bir hançer.

MACBETH

Gerçi onu ulu orta da yok edebilirim,
Haklı göstermek işten değil dilediğimi;
Ama yapmamalıyım bunu, ortak dostlarımız var,
Bana sevgilerini çiğneyemem onların.
Kendi yıkacağım adamın ölümüne yanmam gerek.
Onun için sizin yardımınıza baş vuruyorum:
Önemli sebepler var bu işi herkesten saklamaya.

İKİNCI KAATİL

Ne emrederseniz, yerine getireceğiz, kıralım.

BIRINCI KAATİL

Canımız pahasına da olsa...

MACBETH

İçinizdeki yiğitlik yüzünüzden okunuyor.
En geç bir saat sonra söyliyeccğim size,
Nerde pusu kuracağınızı tam sırasını kollayıp
Nasıl davranacağımızı.
Bu akşam bitmeli bu iş.
Saraydan da biraz uzakta olmalı :
Benden bilinmemeli çünkü; Hiç unutmayın bunu.
İşde pürüz, takıntı kalmaması için,
Yanındaki oğlu Fleance da paylaşmalı,
Bu karanlık kader saatini. Hem onun da yokluğu
Babasınınki kadar gerekli bizim için.
Gidin aranızda anlaşın, ben birazdan bulurum sizi.

İKI KAATİL BİRDEN

Biz kararımızı verdik, efendimiz.

MACBETH

Az sonra çağırırım sizi, saraydan ayrılmayın.
(Kaatiller çıkar)
Bu iş tamam. Banquo canın cennetlikse eğer,
Bu gece cennette bil kendini.

S A H N E II

Sarayda bir başka oda Lady Macbeth ve bir hizmetçi girerler.

LADY MACBETH

Banquo gitti mi?

HİZMETÇİ

Evet efendim, ama akşama dönecek.

LADY MACBETH

Git kırala söyle, vakti varsa
Biraz konuşmak istiyorum kendisiyle.

HİZMETÇİ

Baş üstüne, Kıraliçem.

(Hizmetçi çıkar.)

LADY MACBETH

Kendini boşuna harcamış olur insan,
Dilediğine erer de zevkine varmazsa.
Yıktığın hayat kendininki olsun daha iyi,
Yıkmakla kazandığın kuşkulu bir sevinç olursa.

(Macbeth girer)

Neniz var kıralım? Niçin yalnız kalıyorsunuz,

MACBETH

Kara kara düşüncelerle baş başa
Ölenlerle niçin ölmez size verdikleri tasalar?
Devası olmayan şeyleri unutmak gerek Olan oldu.

MACBETH

Biz yılanı ikiye böldük yalnız, öldürmedik.
Yarası kapandı mı yılan o yılan olur yine.
Biz de kalırız dişlerinin önünde
Gücsüz, cılız kötülüğümüzle.
Korkudan yediğim lokma boğazımdan gitmeyecekse,
Her gece korkunç rüyalar saracaksa uykularımı
Varsın her şey çığırından çıksın,
Bu dünya da yıkılsın, öteki dünya da.
İnsana rahat nefes aldırmayan kuruntularla
Beynimizi bir işkence masasına çevirmektense
Ölüp rahat etmek daha iyi, rahat etmek için öldür-
düklerimizle.
Duncan mezarda Hayatın ateşli sıtmasından sonra
Rahat uykularda. Kalleşlik yaptı ona yapacağını
Gayri ne hançerden korkusu var, ne zehirden,
Ne içerdeki düşmanlar vurabilir onu,
Ne yabancı ordular, ne de başka hiç bir şey.

LADY MACBETH

Bırak, canım kıralım, bırak artık bu asık yüzü;
Keyifli, neşeli ol bu gece misafirlerinle.

MACBETH

Olacağım, sevgilim; sen de ol, rica ederim.
Banquo'yu hiç aklından çıkarma.
Gözlerin, sözlerin hep ondan yana olsun.
Ne yapalım, bu korkulu günlerde
Tacımız tahtımız gereği dalkavuk olacağız,
Yüzümüzü bir maske gibi takacağız yüreğimize
İçindekini görmesinler diye.

LADY MACBETH

Düşünmeyin artık bunları.

MACBETH

Ah, karıcığım, kafamın içi akreplerle dolu.
Unutma ki Banquo sağ henüz, oğlu Fleance sağ!

LADY MACBETH

Ama ölmezlik senedi yok ya ellerinde.

MACBETH

Evet, iyi ki yok Ölebilirler.
Keyfine bak öyleyse.
Yarasa fır dönmeğe başlamadan dehlizinde,
Gübre böceği, Kara Hekate'nin emrine uyup,
Sağır sesiyle uyku serpmeden karanlığa,
Yaman bir iş görülecek dünyada.

LADY MACBETH

Nedir görülecek iş?

MACBETH

Sen masum bilmezliğinle kal, bir tanem
İş bitirilince alkışlarsın.. Gel ey Gece,
Kirpikleri kavuşturan karanlık,
Bağla gözlerini yumuşak yürekli gündüzün.
Görünmez kanlı ellerinle yırt at,
Uykularımı kaçıran varlığın kader yazısını.
Gün soluyor; karga çal kanat gidiyor kara ormana,
Gündüzün iyi kulları boyunlarını büküp
Uykulara dalmak üzreler, gecenin kara güçleri
Avlarının üstüne saldırmaya hazırlanırken...
Sözlerim şaşırtıyor seni, ama merak etme :
Kötülükle başlayan kötülükle sağlamlaşır.
Haydi artık, sevgilim, gel benimle...

S A H N E III

Saray. Bir park ve saraya giden bir yol. Üç kaatil girer.

BİRİNCİ KAATİL

İyi ama, bize katılmanı kim söyledi sana?

ÜÇÜNCÜ KAATİL

Macbeth söyledi.

İKİNCİ KAATİL

Kuşkulanmak yersiz bu adamdan
Bizim işimiz ne, kendi yapacağı ne
İnceden inceye biliyor hepsini.

BİRİNCİ KAATİL

Kal öyleyse bizimle.
Batan günden bir iki pırıltı kaldı batıda.
Bu saatte atını malımuzlar geç kalmış yolcu,
Bir an önce hana ulaşmak için.
Bizim yolcumuz da gelir nerdeyse.

ÜÇÜNCÜ KAATİL

Durun! Nal sesleri geldi kulağıma!

(Sahne dışından)

BANQUO

Hey, bir ışık verin bize!

İKİNCİ KAATİL

Odur, o! Öteki bütün davetliler içerde.

BİRİNCİ KAATİL

Atları karşıda, başları boş.

ÜÇÜNCÜ KAATİL

Az yol değil ama, saray kapısına kadar,
O da, başkaları da yürürler çoğu zaman.

İKİNCİ KAATİL

Bir ışık geliyor, bir ışık!
(Banquo ve elinde bir meşaleyle Fleance girerler)

ÜÇÜNCÜ KAATİL

Ta kendisi!

BİRİNCİ KAATİL

Davranın!

BANQUO

Bu gece yağmur yağacağa benzer.

BİRİNCİ KAATİL

Yağdırın şuna yağmuru!
(Banquo'nun üzerine atılırlar.)

BANQUO

Ah, Kalleşler! Kaç Fleance'ım, kaç! kaç! kaç!
Kaç da öcümü al! Ah, alçak!
(Banquo vurulup ölür, Fleance kaçar.)

ÜÇÜNCÜ KAATİL

Işığı kim söndürdü?

BİRİNCİ KAATİL

İyi etmedik mi söndürmekle?

ÜÇÜNCÜ KAATİL

Birini hakladık, yalnız; oğlu kaçtı.

İKİNCİ KAATİL

Yarısını kaçırdık işin, en kolayını hem de!

BİRİNCİ KAATİL

Ne yapalım! Gidip söyliyelim ne yapabildikse!

S A H N E IV

S a r a y d a b i r o d a

Bir şölen sofrası. Macbeth, Lady Macbeth, Ross, Lennox, beyler ve adamları girerler.

MACBETH

Her biriniz yerinin nerde olduğunu bilir, oturun!
Büyük küçük hepiniz hoş geldiniz.

BEYLER

Hoş bulduk! Kıralımız sağ olsun!

PERDE III. SAHNE IV

MACBETH

Bizim dileğimiz aranıza katılmak
En alçak gönüllü ev sahipleri gibi.
Kıraliçemiz yerlerinden kalkmıyorlar :
Ama şimdi isteriz kendilerinden
Sizlere hoş geldiniz demelerini.

LADY MACBETH

Benim adıma siz söyleyin, kıralım, bütün dostlara:
Candan sevindim geldiklerine.
(Birinci kaatil kapıda görülür.)

MACBETH

Bak, onlar da yürekten teşekkür ediyorlar sana.
Ödeşmiş oldunuz böylece. Ben aranızda oturayım bari.
Ama keyfinize bakın. Hep birlikte de içeriz şimdi.
(Kapıya yaklaşarak)
Yüzünde kan var senin.

KAATİL

Banquo'nun kanıdır, varsa.

MACBETH

Senin yüzünde olması onun içinde kalmasından iyidir.
Görüldü mü hesabı?

KAATİL

Evet kıralım, gırtlağına yedi bıçağı.
Bu işi görmek bana düştü.

MACBETH

En usta sensin demek gırtlak kesmede.

MACBETH

Ama Fleance'ınkini kesen de yaman olmalı.
Onu da sen hakladıysan eşin yok demektir.

KAATİL

Yüce kıralımız, Fleance kaçtı.

MACBETH

(Kendi kendine)

Öyleyse ateş yine o ateş içimde.
Yoksa ne rahat edecektim, ne rahat.
Mermer gibi sıkı, kaya gibi sağlam,
Dünyayı saran hava gibi geniş olurdum.
Şimdiyse kapandım, dört yanım çevrildi yine.
Korkuların sinsi kuşkuların zindanındayım

(Kaatile)

Ama Banquo işi sağlam, değil mi?

KAATİL

Evet, efendimiz; o sapa sağlam çukurda.
Başında yirmi bıçak yarasıyla hem de
Bir teki bile şaşmaz öldürür cinsten.

MACBETH

Bundan yana, eline sağlık.

(Kendi kendine)

Büyük yılan yattı yere.
Küçük yılana gelince,
Zehirli olmasına olacak, yaradılışı gereği,
Ama şimdilik dişleri yoktur ağzında.

(Kaatile)

Hadi sen git; yarın görüşürüz.

(Kaatil çıkar.)

LADY MACBETH

Kıralımız, misafirleri böyle bırakmak olmaz.
Ziyafet verildi mi candan verildiği söylenecek,

Yoksa yediği boğazında kalır misafirlerin.
İstenen yemek olsa, herkes evinde yemek ister.
Ziyafetlerde hoş sözdür yemeklerin tuzu biberi,
Yoksa neye yarar toplamak sofrada dostları?

MACBETH

Ne tatlı bir ders verdi bize kıraliçemiz!
Haydi mideniz, iştahınız açık oasun!
Sağlık dilerim hepinize!

LENNOX

Buyurun, oturun, efendimiz.

(Banquo'nun hayaleti girer ve Macbeth'in yerine oturur.)

MACBETH

Yurdumuzun bütün şanı şerefi bu sofrada olurdu
Sevgili Banquo'muz da katılsaydı bize.
Dilerim bir kazaya uğramış olmasın da,
Saygısızlık etmesine kızalım sadece.

ROSS

Gelmemekle sözünü tutmamış oldu, kıralım.
Efendimiz aramıza katılmak istemezler mi?

MACBETH

Sofrada yer yok.

LENNOX

Buyurun; işte, yeriniz hazır, kıralım.

MACBETH

Nerede?

LENNOX

İşte, buyurun kıralım. Neniz var, efendimiz?

MACBETH

MACBETH

Kim yaptı bunu?

BEYLER

Neyi, efendimiz?

MACBETH

Ben yaptım diyemezsin elbet!
Beni gösterme öyle, kanlı başını salayıp.

ROSS

Baylar, kalkalım; Kıralımız rahatsız.

LADY MACBETH

Oturun, sayın dostlarımız, sık sık olur bu,
Genç yaşından beri böyledir kıralımız.
Oturun, rica ederim! Şimdi geçer.
Bir an sonra hiç bir şeyi kalmaz.
Üstüne düşerseniz, darılır size;
Daha da fenalaşır, yemenize bakın. Bırakın onu.
(Macbeth'e)
Erkek misin değil misin sen?

MACBETH

Erkeğim elbet, bir kahraman hem de
Şu benim korkmadan baktığım şeyi
Şeytan bile görse sararır korkudan.

LADY MACBETH

Bırak bu saçmaları!
Korkudan hayal görmeğe başladın yine
O havada duran hançer gibi hani,
Sözde seni Duncan'a doğru süren hançer.
Ah, bu irkilip ürperıneler,
Bu gerçek korkunun uydurmaları,
Kocakarı masallarına yaraşır bunlar,

Kışın, ninemin ocak başında anlattıklarına.
Ayıptır, ayıp! Nedir o yüzünün hali?
Nedir o baktığın şey? Bir iskemle sadece.

MACBETH

Bak, ne olursun, bak şuraya, bak, gör, işte
Ne diyorsun buna? Başını sallama da konuş, söyle :
Ölülerin mahzenleri, toprakları, çukurları
Böyle geri yollarsa bize gömdüklerimizi
Çaylak midesine döner mezarlarımız.

(Hortlak çıkar)

LADY MACBETH

Delirdin mi sen? Yitirdin mi büsbütün kendini?

MACBETH

Ben eğer bensem, gördüğüm de oydu.

LADY MACBETH

Yazık sana! Hiç utanmıyor musun?

MACBETH

Ne kanlar döküldü eski zamanlarda,
Kanunlar yumuşatmadan önce insanları!
Ne korkunç cinayetler işlendi bugünedek!
Ama eskiden, beyni paralanınca
İnsan ölür gider, her şey bitermiş.
Şimdi ölenler diriliyor yeniden
Kafalarında yirmi bıçak yarasıyla kalkıp
İskemlemizi alıyorlar altımızdan.
Görülmemiş insan öldürmenin bu türlüsü!

LADY MACBETH

Efendimiz, sayın dostlarınız sizi bekliyor.

MACBETH

Öyle ya, unuttum onları.

MACBETH

Değerli dostlarım, bana şaşkın bakmayın böyle.
Bir garip dert bu; beni bilenler için önemsiz.
Haydi dostlar, sağ olun, var olun, hepiniz.
Oturuyorum artık. Şarap verin bana. Doldurun.
Sağlığına, sevincine içiyorum bütün sofranın,
Ve aramızda eksik sevgili dostumuz Banquo'nun.
O da olsaydı keşke. Ona ve herkesin sağlığına,
Hepinizin mutluluğuna içiyoruz.

BEYLER

Sağ olun, var olun!

(Hortlak girer)

MACBETH

Çekil! Git karşımdan! Git, toprak gizlesin seni!
Kanın kurudu senin; yok artık kemiklerinde.
Bakış yok üstümüze diktiğin o gözlerde.

LADY MACBETH

Aldırmayın, beyler, olağan bir şey görün bunu.
Bir şey değil aslında;
Keyfimizi bozuyor yalnız, o kadar.

MACBETH

Bir insan neyi göze alabilirse almışım göze.
Gel, yaklaş, kudurmuş Rus ayısı!
Azılı gergedan, cana susamış kaplan!
Böyle görünme de ne olursan ol :
Kılım kıpırdamıyacak karşında.
Diril istersen, kılıcını çek, çağır beni
Issız bir yere. Korkar da evime kapanırsam,
Bir kızın bebeği de bana, bebeği de!
Çekil git, pis hortlak Uydurma surat, çekil git!

(Hortlak çıkar.)

Bakın, o gitti, ben de adama döndüm yeniden!
Oturun, rica ederim, kalkmayın!

LADY MACBETH

Keyif bırakmadınız kimsede!
Bu görülmedik halleriniz yıktı soframızı.

MACBETH

Böyle şeyler olur da nasıl şaşmaz insan?
Nasıl bakar bir yaz bulutu geçer gibi gökten?
Kendi kendimden ürkütüyorsunuz beni,
Bu gördüğüm şey nasıl korkudan
Bembeyaz eder de beni,
Yakut renginde kalır sizin yanaklarınız?

ROSS

Nedir gördüğünüz, kıralım?

LADY MACBETH

Rica ederim, konuşmayın Daha fena olur.
Bir şey soruldu mu çileden çıkar büsbütün.
İyi geceler! Merasime bakmadan gidin hemen.

LENNOX

İyi geceler, kıralımıza sağlık dileriz.

LADY MACBETH

Hepinize iyi geceler güle güle.
(Her kes çıkar, yalnız Macbeth ve Lady Macbeth kalır.)

MACBETH

Kan var akacak : Kan kan ister, derler.
Elin kana bulandı mı ne kadar gizlenirsen gizlen
Taşlar kımıldar, ağaçlar dile gelir;
Belirtiler, esrarlı bağıntılar içinde

MACBETH

Saksağanlar, kargalar, kuzgunlar konuşur.
Gece ne sularda? Sabaha çok var mı?

LADY MACBETH

Cenkleşiyorlar; gece mi sabah mı belli değil.

MACBETH

Macduff kulak asmıyor bizim çağrımıza
Ne diyorsun buna?

LADY MACBETH

Adam yollamış mıydınız kendisine?

MACBETH

Başkasından öğrendim durumunu.
Ama adam da yollıyacağım ayrıca.
Her birinin evinde bir gözcüm var,
Hizmetciler arasında, benden para alan.
Yarın cadı kardeşlere gideceğim.
Daha çoğunu söylesinler. Bilmeliyim çünkü;
En kötü yoldan da olsa, en kötüyü bilmeliyim.
Engel dinlemem artık kendi çıkarımın önünde.
Öylesine kan içinde yüzüyorum ki artık.
Geri gitsem de belâ, ileri gitsem de.
Neler kuruyorum kafamda, hiç beklenmedik
Kimseler sezinlemeden yapmam lâzım bunları.

LADY MACBETH

Size lâzım olan uyku,
Her canlıyı dinlendiren uyku.

MACBETH

Haydi, gidip uyuyalım. Benimkisi delilik
İlk ağızda insanı saran korku bu;

Alışmak ister buna:
Acemiyiz henüz kan dökmede.

(Çıkarlar.)

SAHNE V

Bir çalılık. Gök gürültüleri. Üç cadı girer ve Hekate ile karşılaşırlar.

BİRİNCİ CADI

Ne var, Hekate? Hayır ola? Kızgın görünüyorsun.

HAKATE

Nasıl kızmam? Sizi cadı karılar, sizi!
Sizi yüzsüzler,
Sizi başından büyük işlere kalkışanlar!
Siz nasıl Macbeth'le anlaşır,
Ölüm alış verişine girerseniz de
Bana anlatmazsınız bu şeytanlıkları?
Ben ki başıyım bu işlerin,
Sanatımızın sırlarını, büyü yapmasını
Benim öğreten size.
İşin kötüsü, bütün yaptığınız da ne?
Bir azgın, bir dik kafalı insanoğluna,
Sizi değil, kendi çıkarını düşünen,

İçi kin dolu bir insanoğluna hizmet etmek.
Temizleyin şimdi yediğiniz haltı
Gidin şimdi ve gün doğarken,
Akheron kıyısında bulun beni.
Macbeth oraya gelecek,
Falına baktırmaya.
Kap, kazan, büyü, müyü,
Hazırlayın neniz varsa.
Ben uçuyorum karanlıklara,
Bir işim var pişirilecek bu gece,
Yarın öğleye, bir karışık,
Bir belâlı büyük iş.
Ayın kıyısında sarkan,
Bir damla var büyülü, duman duman.
Onu kapacağım yere düşmeden
O damla girdi mi bizim tezgâha
Öyle cinler çıkacak ki içinden
Girip beynine, düşlerine
Belâya salacaklar başını.
Kaderi saymaz, ölüme aldırmaz olacak
Aklın, korkunun sınırlarını aşıp
Tanrıdan ötelere gidecek umutları.
Oysa hep bilirsiniz nedir,
Ölümlülerin başını yiyen
Kendine fazla güven.

(İçeriden çalgı ve şarkı duyulur «Gelin, gelin»... diye bir şarkı)

Durun! Beni çağırıyorlar. Bakın peri kızıma
Oturmuş bekliyor beni sisler içinde.

(Çıkar.)

BİRİNCİ CADI

Gelin, çabuk olalım: Birazdan gelir yine.

(Cadılar çıkar.)

S A H N E VI

Fores. Sarayda bir oda. Lennox ve bir başka bey girerler.

LENNOX

Bu sözlerim seni uyarmak için sadece
Ötesini sen düşün, kendin yorumla.
Benim dediğim şu yalnız :
Bu işlerin içinde bir iş var gibi.
Macbeth babacan Duncan'a yandı
Nasıl yanmasın? Adam öldü gitti.
Yiğit Banquo da fazla gecikti karanlıkta.
Oğlu öldürdü diyelim kaçtı çünkü.
O kadar geç kalmamalı insan dışarda.
Malcolm'la Donalbain'in yaptıklarıysa
Herkesin canavarca bulacağı bir şey
O canım babayı öldürmek, olur melunluk değil!
Macbeth az mı yandı bu işe?
Yürekten gelen bir öfkeyle
Hemen delik deşik etmedi mi
O üçü de sarhoş, uykulu kaatilleri?
Yiğitce bir davranış değil mi bu? Akıllıca hem de
Çünkü herifler yaptıklarını inkâr edip
Milleti çileden çıkaracaklardı.
Evet, herşeyi yolunca yaptı doğrusu.
Hattâ, öyle geliyor ki bana,
Duncan'ın oğulları eli altında olsalardı

Onlar da görürdü ne demek olduğunu
Baba öldürmenin. Felance da öyle.
Ama, susalım! Çünkü, duyduğuma göre
Macduff ileri geri konuştu diye,
Ziyafete de gelmediği için gözden düşmüş.
Sizin bir haberiniz var mı? Macduff nerdeymiş?

BEY

Duncan'ın oğlu İngiltere Sarayında yaşıyor,
Doğuştan hakkı olan tahtında bu zorba otururken.
Dini bütün Edward öyle iyi bakıyor ki ona,
Bahtsızlığı soyunun şanını azaltmıyor hiç değilse.
Macduff da oraya gitti: Kırala yalvaracak
Northumberland'ı ve yiğit Siward'ı ayaklandırsın da,
Onların ve Tanrının yardımıyla
Yeniden sofralarımızı kurabilelim,
Gecelerimize uykuyu getirebilelim diye.
Kanlı bıçaklardan kurtaralım diye
Şölenlerimizi, şenlikelrimizi.
Büyüklere saygımız yürekten olabilsin
Gördüğümüz saygıdan utanmıyalım diye.
Nasıl hasretiz şimdi bütün bunlara!
Kıral haberi alınca kudurdu:
Savaşa hazırlanmaya başladı bile.

LENNOX

Macduff'u çağırttı mı?

BEY

Çağırttı; ama yolladığı adam,
Kesin bir «Hayır, bayım» cevabı almış,
Suratını asıp dönerken de saraya
Şöyle bir şeyler homurdanırmış kendi kendine :
Yanına kalmaz bu cevap senin,
Ne diye benim başımı da derde sokarsın?

LENNOX

Desenize Macduff'ın koruması gerek kendini,
Ne kadar uzak durursa o kadar iyi eder.
İngiltere Sarayına bir melek ondan önce gitse de
Açıklasa götürdüğü yaman haberi.
Bir an önce rahat etse bu memleket,
Kurtulsa o lânetli ellerden.

BEY

Benim de dielğim duam ondan yana.

Perde IV

S A H N E I

Bir mağara. Ortada bir kaynar kazan. Gök gürler ve üç cadı girer.

BİRİNCİ CADI

Tekir kedi tam üç kez miyavladı.

İKİNCİ CADI

Kirpi üç kez fısladı, bir kez tısladı.

PERDE IV, SAHNE I

ÜÇÜNCÜ CADI

Guguk kuşu **Vakittir vakit, dedi.**

BİRİNCİ CADI

Kayna kazan, biz dönelim çevrenede :
Kokmuş işkembeyi attım içine.
Soğuk soğuk taş altında kurbağa,
Otuz bir gün, otuz bir gece
Zehim zehim zehirini toplaya,
Kazanımda ilk önce o kaynaya.

HEPSİ BIRDEN

Acı üstüne acı, kan üstüne kan,
Kayna kazanım kayna, yan ateşim yan.

İKİNCİ CADI

Kara yılan kıtır kıtır kesilsin,
At kazana fıkır fıkır kaynasın.
Semender gözü, kurbağanın baş parmağı,
Köpek dili, yarasanın kıkırdağı,
Yılan dişi, çiyan kuyruğu,
Puhu kanadı, kertenkele budu,
Fokurdayıp pişsin kazanda,
Bir cehennem yemeği acılığında.

HEPSİ BİRDEN

Acı üstüne acı, kan üstüne kan,
Kayna kazanım kayna, yan ateşim yan.

ÜÇÜNCÜ CADI

Pul pul ejderha derisi, kurt dişi,
Bir cadı kemiğinin çürümüşü,
Köpek balığının kursağı, tuzlu tuzlu,
Baldıran kökü, gece koparılmış, gizli gizli.
Bir parça Yahudi ciğeri, kara kara,

MACBETH

Biraz keçi safrası, sarı sarı.
Porsuk yaprağının kurumuşu,
Ay tutulduğu zaman toplanmışı.
Türk burnu, Tatar dudağı,
Bir oruspudan doğmuş,
Doğar doğmaz boğulmuş,
Bir çocuğun parmağı.
At hepsini kazana, kaynasın:
Bir az kaplan işkembesi de katmalı ki
Koyulaşsın çorba, kıvamına gelsin.

HEPSİ BIRDEN

Acı üstüne acı, kan üstüne kan,
Kayna kazanım kayna, yan ateşim yan.

İKİNCI CADI

Bebek kanıyla da soğuttun mu biraz,
Tamamdır büyü, önüne durulmaz.

(Hekate girer.)

HEKATE

İyi, aferin; Böyle çalışmalı cadılar!
Kazançtan hepinize pay var.
Şimdi dönün, cinler, periler gibi
Türkü söyleyip kazanın çevresinde
Büyülensin ne varsa kazanın içinde.

(Müzik ve Türkü :)

Gelsin karanlık ruhlar...
Bu kazanda dert kaynar.
Gün batıp ay doğunca,
Cin çalar, peri oynar.

İKİNCİ CADI

Baş parmaklarımın kaşındığına bakılırsa

Sütü bozuk biri geliyor bu yana.
Açıl kilidim, açıl kapıyı vurana.

(Macbeth girer.)

MACBETH

Kolay gele, cadılar; gecenin kara kızları;
Nedir yine yaptığınız, gizli kapaklı?

HEPSİ BİRDEN

Kendi var adı yok bir iş.

MACBETH

Gördüğünüz iş adına, dinleyin beni:
Nerden geliyorsa gelsin bildikleriniz,
Cevap verin soracaklarıma.
İster bırakın rüzgârların başını
Saldırsınlar kiliselerin üstüne;
İster dalgalar şahlansın,
Parçalayıp yutsun bütün gemileri;
Ham başaklar, ulu ağaçlar serilsin yere;
Kaleler yıkılsın içindekilerin başına;
Saraylar, ehramlar yerle bir olsun;
Batsın bereket hazinesi tabiatın,
Bütün tohumlarıyla birlikte;
Yıkılsın herşey yıkılmaktan bıkasıya;
Ne isterseniz olsun, tek cevap verin bana.

BİRİNCİ CADI

Sor.

IKİNCİ CADI

Söyle.

ÜÇÜNCU CADI

Sor, söyliyelim.

MACBETH

BİRİNCİ CADI

Bizden mi duymak istersin dilediğini
Yoksa bizim ustalarımızın ağzından mı?

MACBETH

Çağırın görelim onları.

BİRİNCİ CADI

Dokuz yavrusunu bir günde yemiş
Bir dişi domuzun kanı dökülc
Bir katilin çarmıhından süzülmüş
İnsan yağı ateşlerde yakıla.

HEPSİ BİRDEN

İster aşağıdan gel, ister yukardan
Göster kendini, bütün gücünü kullan!
(Gök gürler, ilk hayalet gözükür: miğferli bir baş.)

MACBETH

Söyle, ey bilinmez güc...

BİRINCİ CADI

Aklından geçeni bilir o senin,
Sen konuşma, bırak o söylesin.

BIRİNCİ HAYALET

Macbeth! Macbeth! Macduff'dan koru kendini!
Fife beyine göz kulak ol! Yeter, bırakın beni!
(Hayalet yere iner, kaybolur.)

MACBETH

Kim olursan ol, verdiğin öğüt yerinde, eksik olma!
Tam korkularımın üstüne bastın. Ama bir söz daha!

PERDE IV, SAHNE I

BİRİNCİ CADI

Kimsenin buyruğunu dinlemez o, çağırma.
Ama bak bir başkası geliyor, daha da güclü.
(Gök gürültüsü ve ikinci Hayalet. Kanlar içinde bir çocuk.)

İKİNCİ HAYALET

Macbeth! Macbeth! Macbeth!

MACBETH

Üç kulağım olsa da, üçüyle dinlesem seni!

İKİNCİ HAYALET

Elini kana bula, yılma, yolundan şaşma!
Ana karnından çıkmış hiç kimseden korkma.
(Hayalet yerde kaybolur.)

MACBETH

Öyleyse, yaşa Macduff! Ne diye korkayım senden?
Ama yok, yine de güvenmiyelim,
Yazılı bir senet alalım Kader'den:
Sağ kalma ki, yufka yürekli Korkuya,
Yalan söylüyorsun deyip uyuyabileyim,
Gök gürledikçe.
(Gök güler. Üçüncü Hayalet gelir Bir çocuk, başında taç, elinde bir ağaç.)
Bu gelen de kim? Bir kıralın oğlu mu ne
Altın kırallık tacı var başında..

HEPSİ BİRDEN

Konuşma, dinle.

ÜÇÜNCÜ HAYALET

Aslan yürekli ol! Gururlu ol! Düşme ardına
Dil uzatan, baş kaldıran, tuzak kuranların.

MACBETH

Kimse Macbeth'in hakkından gelemez
Koca Birnam ormanı kalkıp üstüne gelmedikce,
Dunsinane tepelerine kadar yürümedikce

(Hayalet yerde kaybolur.)

MACBETH

Hiç bir zaman desenize! Kim yürütebilir ormanı?
Kimin sözü geçer ağacın toprağa perçinli köklerine?
Falıma diyecek yok doğrusu! Ne güzel!
Ey bana baş kaldıranlar, indirin başlarınızı,
Birnam Ormanı yerinden kalkıncaya dek.
Macbeth yaşayacak yücelerde,
Tabiat yeter demedikçe,
Eceliyle son nefesini vermedikce.
Ama bir şey daha var, bilmeğe can attığım:
Söyleyin bana, söyliyebilirseniz :
Banquo oğulları Kıral olacak mı bu ülkede?

HEPSİ BİRDEN

Daha fazlasını öğrenmeye çalışma.

MACBETH

Ben ne dilersem yerine getirilmeli.
Yoksa lânet yağdırırım üstünüze.
Bilmek istiyorum... Nedir bu gürültü?
Kazan niçin batıyor yere?

(Obua sesleri)

BİRİNCİ CADI

Gösterin kendinizi!

İKİNCI CADI

Gösterin kendinizi!

ÜÇÜNCÜ CADI

Gösterin kendinizi!

PERDE IV, SAHNE I

HEPSİ BİRDEN

Görsün gözleri, kanasın yüreği!
Gelin, geçin önünden gölgeler gibi!
(Sekiz kıral görünür, en arkadakinin elinde bir ayna vardır. Banquo'nun hayaleti peşlerinden yürür.)

MACBETH

Ah, tıpkı Banquo'nun hayaleti! Sen yıkıl karşımdan!
Gözlerimi yakıyor başındaki taç.
Şuna bak! Senin de altın çevrili başın:
Saçların tıpkı öndekinin saçları!
Üçüncü? O da öyle, ötekiler gibi.
İğrenç cadılar! Nedir bu bana gösterdikleriniz?
Bir dördüncü! Gözlerim, kör olunda görmeyin!
Nedir bu? Kıyamete kadar
Ardı gelmiyecek mi bunların?
Bir daha! Bu yedincisi! Yeter, istemem artık!
Sekizinci de geliyor. Bir ayna var elinde
Ve aynanın içinde bir sürü başlar daha!
Kiminin elinde iki altın top,
Kiminin elinde üçüzlü asâ! Ne korkunç görüntü bu!
Ama bak, bu gördüklerim doğru demek :
Bak işte Banquo, kandan yapış yapış saçlarıyla
Gülüyor bana, oğullarını gösteriyor.
(Hayaletler kaybolur.)
Demek doğru?

BİRİNCİ CADI

Evet, hepsi doğru, Efendimiz. Ama neden,
Böyle dona kaldı Macbeth'imiz?
Haydi, bacılar, eğlendirelim onu,
En hoş oyunlarımızı gösterelim ona.
Siz oynayın periler gibi döne döne,

MACBETH

Ben büyüyle çalgı çaldırayım esen yele.
Bu yüce kıral da şanına lâyık
Bir kabul töreni görmüş olsun aramızda.
(Çalgı. Cadılar dans eder, sonra Hekate ile birlikte kaybolurlar.)

MACBETH

Nerdeler? Gittiler mi? Bu uğursuz saat
Silinsin takvimlerden kıyamete kadar!
Hey, dışardakiler, içeri gelin!

(Lennox girer)

LENNOX

Buyurun, Haşmetlim.

MACBETH

Cadıları gördün mü?

LENNOX

Hayır, efendimiz.

MACBETH

Yanından geçmediler mi?

LENNOX

Hayır, geçmediler, efendimiz.

MACBETH

Binip gittikleri yellere lânet!
Cadıya inananın canı cehenneme.
At sesleri duydum: Kimdi gelen?

LENNOX

İki üç kişi haber getirdi
Macduff İngiltere'ye kaçmış.

MACBETH

İngiltereye kaçmış ha?

LENNOX

Evet, kıralım.

MACBETH

Ah zaman! Hançerimden önce davranıyorsun?
Düşündüğümle yaptığım bir araya gelmedikce
Vuracağım yok uçup giden hedefimi.
Bundan böyle içime ilk doğan ne olursa
Elime ilk alacağım iş de o olacak.
Bugünden tezi yok, düşün ve hemen yap :
Düşündüklerin donanısın yapacaklarınla.
Gidip basacağım Macduff'ın şatosunu.
Fife'ı alır almaz, kılıçtan geçireceğim
Macduff'ın karısını, çocuklarını,
Onun kanından olan bütün mutsuzları.
Görsün neymiş o böbürlenmek sersemce.
Düşüncem soğumadan bitirmeliyim bu işi.
Ama kimseler yok ortada! Nerde bu beyler?
Haydi, nerdeyseler oraya götürün beni.

S A H N E II

Fife. Macduff'ın şatosu. Lady Macduff, oğlu ve Ross girerler.

LADY MACDUFF

Ne yaptı? Ne diye kaçsın memleketten?

ROSS

Sabırlı olmalısınız, Lady Macduff.

LADY MACDUFF

O sabırlı oldu mu? Çılgınlık böyle kaçması.
Bir şey yapmadan, yalnız korku yüzünden
Hain durumuna sokmuş oluyoruz kendimizi.

ROSS

Korktu mu, akıllılık mı etti? Bilmiyorsunuz.

LADY MACDUFF

Akıllılık ha! Akıl mı kendi kaçtığı yerde,
Karısını, çocuklarını, varını yoğunu bırakmak?
Sevmiyor bizi. İnsanca sevgiler yok onda.
Çit kuşu, kuşların en küçüğü bile
Yuvasını, yavrularını korur baykuşa karşı.
Korku var yalnız, sevgi yok bu kaçmada :
Akla da sığamıyor ki akıllılık diyelim.

ROSS

Dayım kızı, canım kardeşim, tut kendini, ne olur!
Senin kocan soylu, akıllı, duygulu adamdır.
En iyi o bilir neler olup bittiğini günümüzde.
Fazla konuşmaya varmıyor dilim
Ama öyle kötü günler yaşıyoruz ki şimdi,
İnsan ne yaptığını bilmeden hain oluveriyor,
Neden korktuğumuzu bilmeden kuşkular içindeyiz.
Azmış kudurmuş bir denizin ortasında
Sağa sola boşuna yalpa vurup
Olduğumuz yerde sayar gibiyiz.
Bana izin ver gideyim, yine gelirim.
İşler sarpa sardı mı ya olacağına varır,

Ya da eski duruma döner her şey.
Haydi, güzel kardeşim, Allaha emanet ol .

LADY MACDUFF

Babası sağ, ama oğlu yetim!

ROSS

Benim sersemliğim üstümde, fazla kalmayım,
Yoksa hem sizi üzeceğim sonunda
Hem de kendimden utanacağım. Hemen gideyim.
(Ross çıkar.)

LADY MACDUFF

Yumurcak, baban öldü senin
Ne yapacaksın şimdi? Nasıl yaşayacaksın?

ÇOCUK

Kuşlar gibi, anne.

LADY MACDUFF

Ne demek? Kurt, böcek yiyerek mi?

ÇOCUK

Ne bulursam onunla, demek istedim.

LADY MACDUFF

Vah yavru kuş! Peki, ökseden, ağdan,
Kapanıdan, tuzaktan korkmuyor musun?

ÇOCUK

Ne diye korkayım? Onlar yavru kuşlar için değil
Hem babam ölmedi ki, sen ne dersen de.

LADY MACDUFF

Öldü, öldü. Babasız ne olacak senin halin?

ÇOCUK

Ya senin halin, kocasız?

LADY MACDUFF

Ben mi? Ben istesem çarşıdan
Yirmisini birden satın alırım.

ÇOCUK

Alırsın ama, satarsın hepsini sonra.

LADY MACDUFF

Dillerine de diyecek yok doğrusu,
Bu yaşta bu kadar zekâ biraz fazla.

ÇOCUK

Babam şimdi bir hain mi oldu, anne?

LADY MACDUFF

Oldu ya!

ÇOCUK

Hain ne demek, peki?

LADY MACDUFF

Ne mi demek? Ettiği yemini bozan demek.

ÇOCUK

Hepsi hain mi olur bunu yapanların?

LADY MACDUFF

Kim yapsa hain olur, asılmayı da hakkeder.

ÇOCUK

Ettiği yemini bozan herkesin asılması mı gerek?

LADY MACDUFF

Evet, hepsinin.

ÇOCUK

Kim asar onları?

LADY MACDUFF

Kim asacak, namuslu insanlar.

ÇOCUK

Öyleyse yeminlerini bozanların hepsi budala
O kadar çok ki öyleleri.
Ne diye onlar tutup asmıyor namusluları?

LAYD MACDUFF

Hey Allahım, sen koru bu küçük maymunu!
Babasız ne yapacaksın sen?

ÇOCUK

Babam gerçekten ölseydi, ağlardın onun için.
Ama ölmüş de ağlamıyorsun, o zaman da,
Yakında yeni bir babam olacak demektir.

LADY MACDUFF

Bak neler söylüyor, geveze yumurcak!

(Bir haberci girer)

HABERCİ

Güzel bayanım! Allah yardımcınız olsun.
Siz beni bilmezsiniz ama ben şanınızdan bilirim sizi.
Korkarım başınıza bir belâ gelmek üzere.
Halktan bir adamın sözünü dinlemek isterseniz,
Alın çocuklarınızı, kaçın; durmayın burada.
Sizi böyle ürkütmekle kabalık ediyorum, biliyorum:
Ama beterin beteri var, o da geldi gelecek.

Allah korusun sizi!
Benim daha fazla durmaya cesaretim yok, doğrusu.
(Çıkar.)

LADY MACDUFF

Nereye kaçayım? Ben bir kötülük etmedim gerçi;
Ama unutma ki bu aşağılık dünyadasın
Çoğu zaman kötülüğü baş tacı edip,
İyiliği çılgınlık sayan dünyada.
Ne diye güvenirsin öyleyse bu kadınca söze?
Ben bir kötülük etmedim demek neye yarar?
Bu suratlar da ne oluyor?
(Kaatiller girer.)

BİRİNCİ KAATİL

Kocan nerde?

LADY MACDUFF

Dilerim senin gibilerin bulamıyacağı
Uğurlu bir yerde olsun.

BİRİNCİ KAATİL

Senin kocan bir hain.

ÇOCUK

Yalan söylüyorsun, ayı suratlı pis herif!

BİRİNCİ KAATİL

Şu piçe bak hele!
(Çocuğu bıçaklar.)
Seni hain tohumu seni!

ÇOCUK

Beni öldürdü anne. Sen kaç, yalvarırım kaç!
(Ölür)
(Lady Macduff İmdat, kaatil var! diye bağırarak kaçar, kaatiller arkasından koşar.)

S A H N E III

İngiltere Kıralının sarayı önünde bir yer. Malcolm ve Macduff girerler.

MALCOLM

Gel bir tenha yer bulalım da
Dertli yüreklerimizi boşaltalım seninle.

MACDUFF

Bırakalım dertleşmeyi de kılıçları çekelim,
Yerde yatan anamızı, vatanı koruyalım erkekce.
Her doğan gün yeni dulların ahlarıyla dolu.
Yeni yetimler ağlıyor her sabah.
Yeni acılar savruluyor göklere çığlık çığlık,
Aynı sesle ağlıyormuş gibi bütün İskoçya.

MALCOLM

Ben inandığıma yanar ,bildiğime inanırım.
Vakti gelince de ne yapabileceksem yaparım.
Bana anlattıklarınız doğru olabilir.
Bugün adı bile dillerimize
Bir diken gibi batan bu zorba
Bir zamanlar iyi bir insan sayılırdı.
Siz severdiniz onu, bir kötülük de etmedi size.
Ben gencim, ama beni harcayıp gözüne girebilirsin.

MACBETH

Bir tanrının öfkesini dindirmek için
Günahsız, zavallı bir kuzuyu kurban etmek
Hiç de fena bir akıl olmaz,

MACDUFF

Ben kalleş değilim.

MALCOLM

Macbeth kalleş ama. Bir kıral buyruğu
En temiz insanlara bile neler yaptırmaz.
Ama affedin beni Siz neyseniz osunuz,
Benim kuşkularım sizi değiştirmez.
Meleklerin en parlağı gökten düşmüş,
Ama melekler pırıl pırıldır yine de.
Bütün kötüler iyi sıratına da girseler
İyilik yine de iyilik olarak kalır.

MACDUFF

Ben umutlarımı yitirdim de geldim.

MALCOLM

Ben de belki kuşkularımı
Sizin umutlarınızı yitirdiğiniz yerde buldum.
Nasıl olur da çoluğunuzu çocuğunuzu
Birden bırakır gelirsiniz habersiz?
En sağlam sevgi bağlarından nasıl kopuverir insan?
Kuşkularımı bir hakaret saymayın rica ederim
Kendimi koruma zoruyla düşüyorum bunlara.
Benim aklımdan geçen ne olursa olsun.
Siz yine de temiz ve doğru bir insansınız belki.

MACDUFF

Kan ağla, zavallı memleketim, kan ağla!
Güçlü zorbalık, oturt sapa sağlam temellerini
İyiliğin yüreği yok sana karşı durmaya.

Yap yapacağın kötülüğü Her hak senin artık.
Allaha ısmarladık, Prens!
Senin düşündüğün kalleş olamam ben,
Zorba kıralın elindeki bütün ülkeleri,
Şarkın bütün hazinelerini de verseler, olmam.

MALCOLM

Alınmayın böyle Size hiç güvenim yok demedim.
Memleketimiz boyunduruk altında ezilip kan ağlıyor,
Her gün yara üstüne yara alıyor ,biliyorum.
Benim hakkımı arayacak yolar da var, biliyorum.
İngiltere kıralı da binlerce yiğit veriyor bana.
Ama ayağımı zorbanın kafasına bassam,
Kesip kılıcımın ucuna da taksam
Zavallı yurdumun dertleri artar, eksilmez.
Belâlar getirir başına yeni kıral.

MACDUFF

Kimi kastediyorsunuz?

MALCOLM

Kendimi. Öyle kötülükler aşılandı ki bana
Bunlar çiçek açıp meyve verdiği zaman,
Kap kara Macbeth kar gibi beyaz kalır yanımda.
Benim sonsuz kötülüklerimi görünce,
«Macbeth bir kuzuymuş» der zavallı İskoçya.

MACDUFF

Cehennemin korkunç zebani alaylarında bile
Macbeth'den daha lânetlisi bulunamaz.

MALCOLM

Biliyorum, kana susamıştır, azgındır;
Gözü doymaz, yalancı, çılgın, taş yüreklidir;

MACBETH

Ne günah düşünebilirse insan hepsini işler.
Ama benim azgınlığımın ne olduğunu bilemezsiniz:
Kadın, kız, gelin ve bâkireleriniz
Dolduramaz benim şehvetimin kuyularını.
Hiç bir engel dinlemez olurum arzumun önünde.
Macbeth daha iyidir böylesi bir kıraldan.

MACDUFF

Şehvet düşkünlüğü bir tabiat zorbalığıdır.
Nice mutlu tahtları vakitsiz boşaltmış,
Nice kıralların başını yemiştir.
Yine de korkmayın hakkınızı geri almaktan.
Doyasıya zevkler, keyifler içinde yaşar,
Soğuk bir yüzle de halkın gözünü boyarsınız.
Gel deyince gelen kadın mı yok memlekette
Akbaba gibi ete doymaz da olsanız,
Yiye yiye bitiremezsiniz,
Kıral gönlünüzü doyurmak isteyecek kadınları.

MALCOLM

Bir yanı daha var benim bozuk yaradılışımın.
Zenginliğe de öylesine düşkünüm ki, kıral olunca,
Keser biçerim bütün beyleri yerlerini almak için.
Kiminin incisine, elmasına göz dikerim,
Kiminin evine barkına. İştahım yedikçe artar.
Artınca da yok yere kavga çıkarırım
En dürüst, en iyi dostlarımla,
Hepsini yok edip kendi varlığımı artırmak için.

MACDUFF

Bu zenginlik tutkusu, daha derin, daha zararlı
Kökler salar dünyaya, şehvet gelir geçer bahar gibi.
Nice kırallarınızın başını yiyen kılıçtır bu tutku.
Ama korkmayın İskoçya öyle zengindir ki,
Yalnız kendi varlığınız bile doyurur sizi.
Bütün bunlara katlanır memleket,
Elverir ki başka değerler olsun yanında.

MALCOLM

Bende değer aramayın. Kırallara yaraşan
Doğruluk, dürüstlük, ölçü, denge,
Cömertlik, dayatma, acıma, inanma,
Sabır, sağlam yürek, sarsılmaz istem,
Bütün bunların zerresi yoktur bende.
Buna karşılık ne kötülük ararsan bende.
Evet ya! Elimden gelse cehenneme dökerdim
Tatlı sütünü bütün uzlaşmaların;
Barışık yaşayanları birbirine katar,
Tek dostluk bağı bırakmazdım dünyada.

MACDUFF

Ah! İskoçya! Zavallı İskoçya!

MALCOLM

Böyle bir insan kıral olmalı mı sence?
Söyle. Çünkü ben bu adamım gerçekten.

MACDUFF

Kıral olmalı mı ha? Yaşamamalı böyle adam.
Kara bahtlı millet! Yüzün ne zaman güler artık sc-
nin?
Asâsı kana boyalı bir zorbanın elindesin .
Tahtının öz sahibiyse kendi lânetliyor kendini,
Kendi ağzıyla batırıyor sülâlesini!
Senin kıral baban kıralların en temiziydi.
Seni karnında taşıyan kıraliçeyse,
Her yaşadığı günü bir ölüm yaptı kendine
Diz çöküp dua ettiği zamanlar
Daha çoktur ayakta durduğu zamanlardan.
Allaha ısmarladık, bir daha görüşmemek üzere!
Ben İskoçyayı bu yüzden bıraktım zaten,
Bu senin kendinde gördüğün kötülükler yüzünden.
Dayan yüreğim! Son umutların da yıkıldı!

MACBETH

MALCOLM

Macduff! Senin bu soylu, bu cümert öfken,
Temiz bir yürekten doğup taşan bu öfke,
Sildi içimdeki karanlık kuşkuları;
İnandırdı beni doğruluğuna, şerefine.
Macbeth, o iblis, böyle ne oyunlar yaptı bana
Kandırıp, kazanmak, avucuna almak için beni.
Ama o kadar aklım var, Allaha şükür,
Saflık edip inanıvermedim hemen.
Şimdi gel, Tanrı şahit olsun ikimize
Bundan böyle sana bırakıyorum dizginleri,
Geri alıyorum kendime yüklediğim kötülükleri
Siliyorum üstüme attığım çamuru, çirkefi,
Benim daha kadın nedir bildiğim bile yok;
Kimseye ihanet etmiş değilim henüz;
Kendi malımda bile gözüm yoktur benim;
Hiç bir sözümde durmazlık etmedim bugünedek;
Kimseyi ele vermem, Şaytanı bile,
Canımdan geçerim, doğrudan şaşmam
İlk yalanı sana söyledim, kendime karşı.
Şimdi gerçek benliğimle senin emrindeyim,
Senin ve zavallı memleketimin emrinde.
İşin doğrusu, sen daha gelmezden önce,
Bizim koca Siward, yola çıkmak üzereydi,
Savaşa hazır on bin kişiyle.
Birlikte gideriz artık. Hak bizden yana,
İnşallah talih de bizden yana olur.
Susuyorsun, neden?

MACDUFF

Kolay değil bir anda uzlaştırıvermek
Öylesine acı ve böylesine tatlı şeyleri.

(Bir hekim girer.)

MALCOLM

Neyse. Sonra konuşuruz. Kıral geliyor mu, dostum?

HEKİM

Evet, Bayım. Bir alay dertli, deva bekliyor ondan.
Bilim ne yaptıysa boşuna, bu illete karşı.
Ama onun eli değdi mi iyileşiyor hastalar,
Bir evliya eli değmiş gibi.

MALCOLM

Eksik olma, doktor.

(Hekim çıkar.)

MACDUFF

Nedir bu dediği illet?

MALCOLM

Kıral İlleti dedikleri, sıraca,
Kaç kez gördüm İngiltere'ye geleli :
Bu iyi kıral mucizeler yaratıyor bu illete karşı.
Kendinden başka bilen yok,
Tanrının yardımını nasıl sağladığını.
Ama hekimliğin umut kestiği hastaları,
Şişler, çıbanlar içinde, yürekler acısı insanları
İyi ediyor hemen hayır duasıyla
Ve boyunlarına taktığı bir altın madalyonla.
Dediklerine göre bu iyileştirme gücü
Kendinden sonraki kırallara da geçermiş.
Bu değerden başka Tanrı bir de
Geleceği görme gücünü vermiş ona.
Bu sevgili kulunun tahtına
Tanrı nice rahmetler yağdırmış böylesine.

(Ross girer.)

MACDUFF

Kim o gelen, baksanıza a!

MACBETH

MALCOLM

Bir hemşeri, ama tanıyamadım.

MACDUFF

Gel kardeşim, sağlam yürekli kardeşim, hoş geldin!

MALCOLM

Şimdi tanıdım. Ne hale geldik; bakın
Birbirimizi tanıyamaz olmuşuz.
Hey Allahım ,kurtar bizi artık!

ROSS

Amin, efendimiz!

MACDUFF

İskoçya hep o halde mi halâ?

ROSS

Ah zavallı memleket! Kendini tanımaktan
Korkar oldu nerdeyse!
Anamız değil, mezarımız demeli artık İskoçyaya.
Yüzü gülmez oldu kimsenin,
Olan biteni bilmeyenden başka.
Ahı gökleri tuttu milletin, duyan yok.
En büyük acılar gündelik kaygılara döndü.
Ölüm çanları çaldığı zaman kilisede,
Kimin için çaldıkları sorulmuyor bile.
Doğru insanların ömrü çabuk tükeniyor,
Şapkalarına taktıkları çiçeklerden daha çabuk!
Hasta olmadan ölüveriyor insan.

MACDUFF

Ne güzel bir anlatış, ne acı bir gerçek!

MALCOLM

Son kara haber hangisi?

ROSS

Kara haberler bir saat içinde bayatlar oldu:
Her dakika yeni bir kara haberle geliyor!

MACDUFF

Karım nasıl?

ROSS

Karınız mı? İyi.

MACDUFF

Çocuklarım?

ROSS

Onlar da iyi.

MACDUFF

Zorba rahatlarını kaçırmadı mı?

ROSS

Hayır, ben bıraktığım zaman rahattılar.

MACDUFF

Sözünü esirgemeden konuş: Ne oldu? Söyle!

ROSS

Taşınmayacak kadar ağır haberlerle
Kalkıp yola düştüğüm zaman,
Bir çok yiğitler baş kaldırmış diyorlardı.
İnandım, çünkü zorbanın orduları ayaktaydı.
Yardıma gitmenin zamanı geldi artık:

MACBETH

Bir bakışınız binlerce asker yaratır İskoçya'da;
Kadınlar bile savaşa gelir ardınızdan
Kurtulmak için başlarındaki belâdan.

MALCOLM

Geliyoruz, merak etmesinler.
Cömert İngiltere kıralı yiğit Siward'la
On bin kadar asker verdi, bize.
Siward'sa bütün hıristiyan dünyasının
En yaşlı başlı, en yaman askeridir.

ROSS

Keşki benim de böyle bir müjdem olaydı size!
Benim söyliyeceklerim öyle sözler ki
Issız çöllere gidip çığlık çığlık bağırmalı
Tek insan kulağı duymasın diye.

MACDUFF

Kiminle ilgili söyliycceklerin?
Hepimiz için ıni kare haberin,
Yoksa bir tek yürek için mi?

ROSS

Yüreği olan her insan için;
Ama en büyük pay sizin.

MACDUFF

Benimse ne diye sakılyorsun benden?
Ver haberimi, çabuk!

ROSS

Kulaklarınız sakın küsmesin dilime:
Duyabilecekleri en acı sözleri söyledi diye.

MACDUFF

Söyle! Biliyor gibiyim söyliyeceğini!

ROSS

Şatonu bastılar, karını, çocuklarını boğazladılar!
Bir bir anlatırsam olanları
Sizin de ölünüz katılır kurbanlar yığınına.

MALCOLM

Tanrım, sabır ver bize! Yok, dostum!
Gözlerini kapayıp durma öyle.
Dile getir duyduğun acıyı! Dert sustu mu
Yüreğe dolar için için, yıkar yüreği!

MACDUFF

Çocuklarımı da ha?

ROSS

Kadın, çocuk, uşak, kimi buldularsa.

MACDUFF

Bense yokum yanlarında! Karım da öldü demek?

ROSS

Diyemez olaydım.

MALCOLM

Yıkılmayalım. Öcümüzü almaktır
Bu yürekler acısının merhemi.

MACDUFF

Çocuğu yok onun. Zavallı yavrularım!
Hepsi mi dedin- Cehennem kuzgunu! Hepsini ha?
Bir pençede, kudurmuşca, hepsini ha?

MACBETH

O canım yavruları analarıyla birlikte!

MALCOLM

Erkekce karşıla bu acıyı.

MACDUFF

Öyle karşılayacağım elbet,
Ama insanca da duymam gerek.
Bir varmış bir yokmuş demekle mi kalayım
O canlar için? Öylesine sevdiğim canlar için?
Allah nasıl görür de kurtarmaz onları?
Senin yüzünden Macduff!
Senin günahlarına kurban gitti hepsi!
Suçlu olan bendim onlar değil:
Benim cezam çöktü o canların üstüne.
Tanrı! O canları rahat ettir bari!

MALCOLM

Kılıcını bilesin bu acı, öfkeye çevrilsin.
Azdırsın yüreğini yıkacak yerde.

MACDUFF

Ah, gözlerim kadın gözleri,
Dilim erkek dili olabilseydi!
Ama, yetsin, Ulu Tanrım, yetsin beklediğimiz!
Çıkar artık karşıma İskoçyanın zebanisini!
Kılıcımın ulaşacağı yere kadar gelsin,
Kurtulursa eğer elimden,
Tanrının cezasından da kurtulsun!

MALCOLM

İşte erkekçe söz! Gelin, kırala gidelim.
Ordumuz hazır; izin isteyelim yalnız.
Macbeth koparılacak meyva oldu artık.
Yüreğiniz ferah olsun, olabildiği kadar:
En uzun gecelerin de bir sabahı var.

(Çıkarlar.)

Perde V

SAHNE I

Dunsinane. Şatoda bir oda. Bir hekim, kıraliçenin hizmetine bakan bir kadınla girer.

HEKİM

İki gecedir bekliyorum sizinle,
Hiç bir şey göremedim dediklerinize benzer.
En son ne zaman gördünüz
Kıraliçenin gece kalkıp gezdiğini

KADIN

Kıralımızın sefere çıktığı gece.
Baktım yatağından kalktı, hırkasını giydi,
Çekmecesinden bir kâğıt çıkarıp katladı,
Bir şeyler yazdı üstüne, mühürledi ve yattı:
Derin uykular içindeydi bütün bunları yaparken.

HEKİM

Büyük bir iç sarsıntısının belirtisi bu:
Uyku halindeki bünyede uyanıklık halleri
Bu uyur uyanıklık sırasında
Yürümek ve daha başka haller dışında,
Ağzından bir şeyler duyduğunuz oldu mu?

KADIN

Öyle şeyler duydum ki söyliyemem, korkarım.

HEKİM

Bana söyliyebilirsiniz; söylemeniz de lâzım.

KADIN

Doğru söylediğime tanıklık edecek kimse yok:
Onun için ne size söyliyebilirim ne de hiç kimseye.
(Lady Macbeth elinde bir şamdanla girer.)
İşte geliyor, bakın! Her zamanki yürüyüşü, ama,
Yemin ederim, yine derin uykularda.
Kendiniz görün iyice, saklanalım şuraya.

HEKİM

Bu ışığı nerden bulup yakmış?

KADIN

Yanı başındaydı. Her zaman ışık olacak yanında

Öyle emretti.

HEKİM

Baksanıza, gözleri açık.

KADIN

Açık, ama içeriden kapalı.

HEKİM

Ne yapıyor öyle? Ellerini uğuşturuyor, bakın.

KADIN

Alışmış, hep yapıyor bunu: Ellerini yıkıyormuş gibi.
Bir çeyrekten fazla sürdüğünü gördüm.

LADY MACBETH

Bir leke var şurada halâ.

HEKİM

Konuşuyor, dinleyelim.
Yazayım söylediklerini tam hatırlamak için.

LADY MACBETH

Çık elimden, korkunç leke, çık diyorum sana!
Bu bir.. Bu iki.. Tamam: Haydi şimdi.
Cehennem ne karanlıkmış!
Yazık, koca kıralım benim.
Yazıklar olsun! Bir asker korkar mı hiç?
Ne diye korkuyorsun bilinmesinden?
Kimin haddine bizden hesap sormak?
Bir ihtiyardan bu kadar kan akacağı kimin aklına gelirdi?

HEKİM

Duydun mu bunu?

LADY MACBETH

Fife beyinin bir karısı vardı, ne oldu?
Nedir bu? Hep kirli mi kalacak bu eller?
Yeter artık, Haşmetlim, yeter!
Herşeyi bozuyorsun bu korkularla.

HEKİM

Söyle, söyle! Ama bu bildiklerini.
Bilmesen daha iyi ederdin, Kıraliçe!

KADIN

Söylemese daha iyi ederdi söylediklerini
Allah bilir daha neler var içinde!

LADY MACBETH

Kan kokuyor halâ şurası:
Arabistanın bütün kokuları
Temizliyemiyecek şu ufacık eli!
Of! Yeter artık! Yeter!

HEKİM

Nasıl boşaltıyor içini! Yarılırcasına dolmuş yüreği.

KADIN

Göğsümde öyle bir yürek çarpmasın da,
Bütün bedenim kirlere, çamurlara batsın!

HEKİM

Kötü, kötü, kötü...

KADIN

Allah iyi eder inşallah!

HEKİM

Benim hekimliğimi aşıyor bu hastalık;
Ben ki uykuda yürüyen nice hastalara baktım
Ve hepsi rahat döşeklerinde dindarca öldü.

LADY MACBETH

Ellerini yıka; Gecelik hırkanı giy; Sap sarı kesilme böyle!
Banquo gömüldü diyorum sana Mezarından çıkamaz Banquo.

HEKİM

Demek öyle ha?

LADY MACBETH

Git yat, git yat; Kapı vuruluyor.
Haydi, haydi, haydi, ver elini bana.
Olan oldu, değişmez artık. Gel, gel artık, yat!
(Lady Macbeth çıkar)

HEKİM

Gider yatar mı şimdi?

KADIN

Hemen.

HEKİM

Korkunç fısıltılar dolaşıyor ortalıkta.
Olmıyacak işler, olmıyacak dertler yaratıyor.
Hasta beyinler sağır yastıklara döküyor sırlarını.
Hekimden çok rahibe ihtiyacı var kıraliçenin.
Allahım, Allahım, sen yardım et hepimize!
Ona iyi bakın; Canına kıymasına yarayacak
Hiç bir şey bırakmayın yanında.
Gözünüzü de eksik etmeyin üstünden.

MACBETH

Haydi, geceniz hayırlı olsun. Kafam alt üst oldu,
Gördüklerim şaşkına çevirdi beni.
Bir şeyler düşünmüyor değilim,
Ama yürek ister söylemeğe.

KADIN

İyi geceler, doktor.

SAHNE II

Dunsinane yakınlarında, kırda. Davullar, bayraklar. Menteith, Caithness, Angus, Lennox ve askerler girer.

MENTEITH

İngiliz ordusu yaklaşıyor, başında Malcolm,
Amcası Swiard ve yiğit Macduff.
Öc almaya geliyorlar, içleri ateş alev:
Böylesi bir dâva uğruna ölüler bile kalkıp
Atılır en kanlı, en belâlı savaşa.

ANGUS

Birnam ormanı yakınlarında karşılaşırız.
O yoldan geliyorlar.

CAITHNESS

Donalbain de kardeşiyle beraber mi acaba?

LENNOX

Hayır, değil: Baştakilerin adları yazılı bende.

Ama Siward'ın oğlu ve bir çok delikanlılar var,
Yiğitliklerini ilkin bu savaşta gösterecekler.

MENTEITH

Zorba ne yapıyor?

CAITHNESS

Dunsinane kalesini besliyor var gücüyle.
Kiminin dediğine göre delirmiş;
Onu az çok tutanlara göreyse
Yiğitçe bir azgınlık içindeymiş.
Ama, ne yapsa, dizginleyemez artık
Çığırından çıkmış düzenini.

ANGUS

Elleri yapış yapış geliyor ona şimdi
Sakladığı cinayetlerin kanlariyle.
İsyanlar durmadan kalleşliğini vuruyor yüzüne.
Emrindekiler, yalnız emirle yapıyor her şeyi,
Sevgiyle değil. Kırallığı bol geliyor sırtına
Bir cücenin bir devden çaldığı kaftan gibi.

MENTEITH

Yüreğinin azıp taşmasını kötü görmemeli:
İçinde ne varsa utanır,
Öyle bir insanın içinde olmaktan.

CAITHNESS

Haydi, düşelim yola, gidip girelim,
Emretmeğe hakkı olanların emrine.
Bu hasta yurdu iyi etmeğe gelenle birleşelim
Onunla dökelim kanımızı son damlasına kadar
Yıkansın, temizlensin diye memleket.

LENNOX

Kırallık çiçeği sulansın, kötü otlar kurusun diye.
Haydi, yürüyelim Birnam'a doğru.
(Yürüyüş düzeniyle çıkarlar.)

S A H N E III

Dursinane. Şatoda bir oda. Macbeth, hekim ve hizmetçiler girerler.

MACBETH

Artık haber getirmesinler. Hepsi kaçsın isterse.
Birnam ormanı kalkıp Dunsinane'e yürümedikçe
Hiç bir şeyden korkmam. Malcolm dediğiniz çocuk
Bir kadından doğmamış mı? Dünyada olup bitecekleri
Bilenler şunu söylediler bana:
—Korkma Macbeth, kadından doğmuş hiç bir insan
Sana kötülük edemiyecek hiç bir zaman.
Kaçın öyleyse, dönek beyler, kaçın,
Gidin katılın İngiliz domuzlarına.
Bağladığım inanç, taşıdığım yürek
Ne kuşkudan sarsılır ,ne korkudan titrer.
(Bir hizmetçi girer.)
Cehennem karartsın o bem beyaz suratını :
Ne bakıyorsun öyle alık alık, kaz gibi?

HIZMETÇİ

Onbinlerce..

MACBETH

Onbinlerce ne, pis herif? Kaz mı?

HIZMETÇİ

Asker, efendimiz.

MACBETH

Git, suratını tırmala; kızıla boyansın korkun!
Ciğerin pamuk mu senin? Ne askeri, hımbıl?
Hey ölümler alası! Şu yanaklara bakın:
Kefen bezi gibi, korkunun resmi gibi.
Ne askeri, yoğurt suratlı?

HİZMETÇİ

İngiliz ordusu, izin verirseniz..

MACBETH

Çek götür o suratı karşımdan! (Hizmetçi çıkar)
Seyton!
Yüreğim bulanıyor gördükçe bu... Seyton, nerdesin?
Bu savaş ya feraha kavuşturur beni,
Ya da yıkar artık. Yeter bu kadar yaşadığım.
Baharı yazı geçti ömrümün;
Yaprak dökümü bundan sonrası.
İhtiyarlığın keyifleriyse bana haram:
Saygılar, sevgiler, sürüyle dostlar bekleyemem.
Benim payım olsa olsa sessiz ama derin lânetler.
Yüze gülmeler, zavallı yüreklerin
Korkudan sever görünmeleri... Seyton!
(Seyton girer.)

SEYTON

Emriniz, haşmetli kıralım.

MACBETH

Yeni haberler var mı?

SEYTON

Var, ama hep eskiler gibi, Haşmetlim.

MACBETH

Döğüşeceğim, doğranasıya, kemiklerimde et kalmayasıya!
Getirin zırhımı bana!

SEYTON

Daha vakit var.

MACBETH

Olsun, kuşanacağım.
Atlılar, daha çok atlılar yollayın:
Dolaşsın görsünler dört bir yanı.
Kimler korku salıyorsa ortalığa, asın hepsini!
Ver şu zırhımı... Hastan nasıl, doktor?

HEKİM

Pek hasta sayılmaz, kıralım; Kuruntu daha çok:
Olmıyacak görüntüler rahatını kaçırıyor.

MACBETH

Kurtar onu bunlardan. Hekimsin madem,
Kafanın derdine de deva bulamaz mısın?
İçimize kök salmış bir kara düşünceyi
Söküp atamaz mısın aklımızdan?
Beynimize işlemiş kuşkuları silemez misin?
Her şeyi unutturan tatlı bir ilâç verip bize,
Atamaz mısın göğsümüzü daraltan zehiri,
Yüreğimize çöken o baskıyı içimizden?

HEKİM

Bu durumlarda hasta
Kendi kendine hekimlik etmeli.

MACBETH

Git öyleyse, köpeklere hekimlik et, istemem!
Hani zırhım? Giydirin beni! Verin âsamı elime!
Seyton! Atlılar gitti mi? Doktor, beyler sattı beni.
Haydi, ne duruyorsun? Çabuk ol biraz!
Ah doktor, şu bizim Kırallığın
Sidiğini bir muayene etsen de
İçindeki hastalığı görebilsen,
Kırallığa eski sağlığını verebilsen,
Öyle alkışlarım ki seni,
Dünyayı tutar alkışlarımın sesi!
Çıkar, at şu illeti içimizden!
Hangi toz, hangi ilâç, hangi müshil
Atar içimizden şu İngilizleri?
Var mı bir bildiğin bunun üstüne?

HEKİM

Var, Efendimiz, Sizin savaş hazırlıklarınız
Bir şeyler anlatıyor bizlere.

MACBETH

Gidiyorum, getir o zırhı arkamdan,
Birnam ormanı Dunsinane'e gelmeden
Ne vurulmaktan korkarım, ne zehirlenmekten.

HEKİM

(Kendi kendine)

Şu Dunsinane'den bir kurtulsam
Dünyanın parasını verseler bir daha gelmem.

(Çıkarlar.)

SAHNE IV

Birnam ormanı yanında bir ova. Davullar, bayraklar. Malcolm, Siward, oğlu, Macduff, Menteith, Caithnes, Angus, Lennox, Ross ve askerler girer.

MALCOLM

Dostlar, inşallah yaklaştı artık
Herkesin evinde rahat yaşayacağı günler.

MENTEITH

Buna inanmayan yok içimizde.

MALCOLM

Şu karşıki orman ne ormanı?

MENTEITH

Birnam ormanı.

MALCOLM

Her asker bir dal kesip tutsun başına:
Öyle yürüyelim ki sayımız belli olmasın;
Yanlış haber götürsün düşman gözcüleri.

ASKERLER

Baş üstüne! Gidelim dal kesmeğe!

SİWARD

Zorba Dunsinane'deymiş, güveniyormuş kendine:
Kuşatmamızı bekliyormuş kaleyi.

MALCOLM

Tek güvendiği yer orası: Başka her yerde,
Büyük küçük herkes baş kaldırdı kendisine.
Yanında kalan zavallılar da
Zorla kalanlardır; yüreksizdir hepsi.

MACDUFF

Öyle de olsa görmeden hüküm vermiyelim:
Askerin var gücüyle yüklenmesi gerek.

SIWARD

Herşeyi öğreneceğimiz zaman yaklaşıyor:
O zaman görür söylerlz borcumuzu alacağımızı.
Kuru düşünceler boş umutlara götürebilir.
Son sözü söyliyecek kılıçlardır:
Onlarla yürüsün artık savaş.

(Askerce yürüyüp çıkarlar.)

S A H N E V

Macbeth, Seyton ve askerler girer. Davullar ve bayraklar arkalarından gelir.

MACBETH

Dış duvarlara bayraklarımız asılsın.
Nöbetçiler bağırıp duruyor: Geliyorlar! diye.

MACBETH

Bizim şatoysa gülüyor bu kuşatmalara!
Bekleyip ölsünler dışarda sıtmadan ve açlıktan!
Bizden kaçanlarla artmasaydı gücleri
Gider yüz yüze döğüşürdük kendileriyle:
O zaman, gerisin geri, giderlerdi evlerine.

(Dışardan kadın çığlıkları.)

Nedir bu bağrışmalar?

SEYTON

Bunlar, kadın bağrışmaları, efendimiz.

(Çıkar.)

MACBETH

Korkunun tadını da unutmuşum nerdeyse.
Bir zamanlar elim ayağım kesilirdi
Bir çığlık duysam karanlıklarda;
Korkulu masallar gerçekmiş gibi
Diken diken ederdi başımda saçlarımı.
Korkuları yemiş doymuşum artık:
Korkunçla senli benli olmuş kanlı düşüncem;
Kılım kıpırdamıyor..

(Seyton girer.)

Neymiş o çığlık?

SEYTON

Kraliçe, efendimiz, kıraliçe ölmüş!

MACBETH

Er geç ölecekti Kıraliçe:
Er geç bir gün söylenecekti bu söz.
Yarın, yarından sonra bir yarın, bir yarın daha
Sürüp gidiyor günden güne küçük adımlarla;
Geçmiş günlerimiz se nice sersemlere ışık tutmuş,
Ölüm yolunda toz toprak olmazdan önce.
Sön, cılız kandil, sön! Hayat dediğin ne ki:

Yürüyen bir gölge, bir zavallı kukla bu sahnede:
Bir saat boy gösterip boyun kırıp gidecek!
Bir daha da duyulmıyacak artık sesi.
Bir aptalın anlattığı bir masal bu:
Kuru gürültüler, deli saçmalarıyla dolu.
(Bir haberci girer.)
Dilini kullanmaya geldin, belli, hadi anlat, çabuk!

HABERCİ

Haşmetli kıralım, bir şeyler gördüm sanıyorum,
Anlatmaya geldim, ama nasıl anlatsam...

MACBETH

Haydi, söyle ne söyliyeceksen.

HABERCİ

Tepenin başında nöbetteydim;
Birnam'dan yana bakıyordum:
Birden orman yürüyor gibi geldi bana..

MACBETH

Yalancı, köpek!

HABERCİ

Yalansa bütün hıncınızı benden alın.
Üç mil uzaktan görülüyor düpedüz geldiği:
Yürüyor, orman yürüyor diyorum size.

MACBETH

Yalan söylüyorsan, ilk ağaca diri diri asılır,
Açlıktan geberinceye kadar kalırsın.
Doğruysa söylediğin, sen beni as, aldırmam.
— İşte bu yıkar bütün gücümü.
İster misin bir şey saklı olsun,
Cadının gerçeğimsi yalanlarında:

«Birnam ormanı Dusinane'e yürümedikce korkma!»
Oysa kalkmış geliyor işte orman.
Haydi, kuşanıp gelsin herkes, çıkalım.
Haber doğruysa kaçsak da boş, kalsak da.
Ben güneşi görmekten bezdim artık.
Varsın bütün dünya yok oluversin!
Çalsın belâ çanları! Essin ölüm rüzgârları!
Zırhımız sırtımızda ölürüz hiç olmazsa!

(Çıkarlar.)

S A H N E VI

Dunsinane. Şatonun önü. Davullar, bayraklar. Malcolm, Siward, Macduff ve ellerinde ağaç dallarıyla bir sürü a s k e r girerler.

MALCOLM

İyice yaklaştık artık. Atın dallarınızı.
Olduğunuz gibi çıkın burda ortaya.
Siz amca, yiğit oğlunuzla birlikte
İlk saldıracak ordumuza kumanda edin.
Macduff'la biz gerekeni yaparız arkadan
Vereceğim emirlere göre.

SIWARD

Tanrıya emanet olun. Hemen bu akşam
Zorbanın ordusu çıksa keşki karşımıza:
Yensin bizi döğüşmesini bilmiyorsak.

MACDUFF

Çalsın bütün borazanlarımız var soluklarıyla,
Kan ve ölüm haberleri yayılsın ortalığa!

(Çıkarlar.)

S A H N E VII

Savaş meydanının bir başka yeri. Boru sesleri. Macbeth girer.

MACBETH

Kaçamam, kazığa bağladılar artık beni:
Ayı gibi, boynumda zincir, döğüşmek zorundayım
Üstüme saldıran köpeklerle, sonuna kadar.
Nerde o bir kadından doğmamış olan?
Ondan başkası öldüremezmiş beni.

(Genç Siward girer.)

GENÇ SIWARD

Adın ne senin?

MACBETH

Söylesem korkarsın.

GENÇ SIWARD

Korkmam. Cehennemin en kızgın, en azgın
Adı olsun isterse adın.

MACBETH

Adım Macbeth.

GENÇ SİWARD

Şeytanın ağzından çıkacak bir isim
İğrendiremezdi beni bunun kadar.

MACBETH

Korkutamazdı da bunun kadar.

GENÇ SIWARD

Hayır, iğrenç zorba, korkmuyorum:
Kılıcım söylesin sana korkmadığımı.
(Döğüşürler. Genç Siward ölür.)

MACBETH

Demek bir kadın doğurmuş seni!
Kılıçlar, mızraklar vız gelir bana
Bir kadından doğmuşun elinde oldukca!
(Çıkar.)
(Boru sesleri. Macduff girer.)

MACDUFF

Burdan geliyordu ses. Göster suratını zorba
Benimkinden başka bir kılıç öldürürse seni
Karım, çocuklarım mezarlarından çıkıp her gece
Yakamı bırakmazlar ömrüm oldukca.
Kollarını kiralamış zavallı askerler değil
Benim öldürmek istediğim: Ya sen çık karşıma Macbeth,
Ya da kılıcım girsin kınına, şansız şerefsiz
Hiç bir işe yaramadan. Burda umuyordum seni.
Bunca boru sesi kıral yanından gelir ancak.
Bahtım, buldur onu bana: Tek isteğim bu senden!
(Çıkar. Boru sesleri.)
(Malcolm ve Siward girerler.)

SİWARD

Buyurun, efendimiz. Şato teslim oluverdi hemen:
Zorbanın adamları hem bizimle döğüşüyor,
Hem bizden yana karşı tarafla.
Beyler kahramanca savaşıyor doğrusu:
Size gün doğdu sayılır artık: İş bitti nerdeyse.

MALCOLM

Düşmanlarımız bile bizden yana bu savaşta.

SİWARD

Şatoya buyurun, efendimiz.

(Çıkarlar. Boru sesleri.)

S A H N E VIII

Savaş meydanının başka bir yeri Macbeth girer.

MACBETH

Budala Romalılar gibi kendi kılıcımla
Öldürecek değilim ya kendimi!
Sağ insanlar oldukça karşımda
Benden çok onlara yakışır kılıç yarası.

(Macduff girer.)

MACDUFF

Gel, cehennem zebanisi, gel karşıma!

MACBETH

En sakındığım sendin. Ama çekil git:
Yeterince kanın var üstümde.

MACDUFF

Söz bekleme benden: Sesim kılıcımda benim!
Sözlere sığmaz kanlı alçaklığın senin.

(Döğüşürler.)

MACBETH

Uğraşma boşuna: Kesilmez havayı kesmeğe kalkma:
Senin keskin kılıcın işlemez bana.
Git yarılır başlara vur, benim başım büyülü:
Kadından doğmuşlar yenemez beni.

MACDUFF

Kes o büyüden umudunu sen:
Kölesi olduğun şeytana sor söylesin sana:
Macduff'u doğum vaktinden önce
Anasının karnını yarıp çıkardılar.

MACBETH

Lânet olsun bunu bana söyleyen dile:
En sağlam yanını yıktı yüreğimin.
Kimseler inanmasın o kalleş cadılara:
Karışık sözlerle alaya alıyorlar bizi.
Kulağımıza soktukları umudu
Söküp alıyorlar yüreğimizden.
Döğüşmiyeceğim seninle.

MACDUFF

Teslim ol öyleyse, korkak! Sağ kal da
Gezdirip dünyaya seyrettirelim seni
Görülmedik bir canavar seyrettirir gibi.
Resmini bir kazığa asar, altına yazarız:
«Zorbayı görmek isteyen gelsin!» diye.

MACBETH

Teslim olmam; Genç Malcolm'un ayaklarına kapanmak
Aşağılık kalabalığa kendimi yuhalatmak için.
Birnam ormanı Dunsinane'e gelmiş, gelsin;
Hasmım bir kadından doğma değilmiş, olmasın:

Döğüşeceğim sonuna kadar.
Kendi savaş kalkanım yeter göğsümde:
Haydi vur, Macduff! Dur diyenin canı cehenneme!

(Vuruşarak çıkarlar.)

Savaş sonu boruları çalar. Önde bayraklar ve davullarla Malcolm, Siward, Ross, öteki beyler ve askerler girer.

MALCOLM

Eksik dostlarımız da sağ salim dönseler.

SIWARD

Dönmeyenler de olur; ama bu kadar da kalsak
Pahalıya malolmuş sayılmaz bu büyük gün.

MALCOLM

Macduff, bir de yiğit oğlunuz yok.

ROSS

Oğlunuz askerlik borcunu ödedi, Lordum.
Erkek oluncaya kadarmış ömrü
Bir adım gerilemeden savaştaki yerinden
Gösterdi yiğitliğini ve erkekce öldü.

SIWARD

Oğlum öldü ha?

ROSS

Öldü; aldı götürdüler savaş yerinden.
Kederiniz değeri kadar büyük olmasın:
Sonu gelmez öyle olursa.

SIWARD

Göğsünden mi vuruldu?

ROSS

Evet, göğsünden.

SIWARD

Neyleyim, Tanrının askeri olsun öyleyse.
Atlarım kadar oğlum da olsa
Bundan güzel ölüm dileyemem hiç birine.
Ağıtım bu kadar benim.

MALCOLM

Daha büyük yaslara lâyık o, csirgemiyeceğim de ondan.

SIWARD

Hayır, istemez: Şerefiyle ölmek yeter ona.
Tanrı onunla olsun. Bakın bir de müjde var.
(Macduff elinde Macbeth'in kafasıyla girer.)

MACDUFF

Kıral, selâmlarım seni; çünkü kıralsın artık!
İşte hakkını alanın lânetli kellesi.
Dünya kurtuldu. Tahtının incileri ortasında
Şimdiden görüyorum seni. Herkesin yüreğinde de
Benim selâmıma katılmak isteği var.
Sesime katsın herkes sesini, bağıralım hep birden
Yaşasın İskoçya kıralı!

HEPSİ BİRDEN

Yaşasın İskoçya kıralı.

MALCOLM

Kıralınız uzun zaman beklemiyecek.
Sevgilerinize karşılık vermek,
Her birinize borçlarını ödemek için.
Beylerim, yakınlarım: kont yapıyorum sizleri
İlkin siz alıyorsunuz bu şerefi İskoçyada!
Yeni devrin başlaması için
Yapılması gereken şeylere gelince,
Zorbanın kuşkularından, tuzaklarından kaçıp
Gurbetlerde yaşayan dostlarımızı çağırmak,
Ölen kasabın ve zebani karısının,
Kendi canını kendi almış denen kadının,
Bütün zulüm ortaklarını arayıp bulmak,
Bütün bunları ve bizi bekleyen başka işleri
Sırasıyla ve gereğince yapacağız Allahın izniyle.
Hepinize ve her birinize ayrı teşekkürler.
Scone'da taç giyme törenimize de beklerim sizi.
(Borazan ve davullar çalar. Çıkarlar.)

S O N

CAN YAYINLARI

1. KAÇKINLAR : Ferit Edgü. Fiatı 250 Krş.
2. DENEMELER : Albert Camus, F. 4. lira.
3. DURUŞMA : F. Kafka (Tükenmiştir).
4. DÖRTLÜKLER : Hayyamı (Eyuboğlu) 5 lira
5. BOZGUN : Ferit Edgü. Fiatı 3. liradır.
6. KUYULARDA : M. Buyrukçu. Fiatı. 3 lira.
7. ÇAĞIMIZIN GERÇEKLERİ : Sartre Çev. : S. Eyuboğlu - V. Günyol. Fiatı. 5 lira.
8. ÖZGÜRLÜK ve KÜLTÜR : John DEWEY Çeviren : Vedat Günyol. Fiatı. 5 lira.
9. DÜNYAMIZIN SORUNLARI : B. Russell Çev. : S. Eyuboğlu - V. Günyol. Fiatı 5 lira
10. TÜRKÜN ATEŞLE İMTİHANI : H. Edib. Kurtuluş Savaşı Anıları. Fiatı. 10. lira.
11. TİYATRO İÇİN KÜÇÜK ARAÇ : Brecht. Çev. : T. Aktürel - C. Çapan. Fiatı. 250 Krş.

o

William Shakespeare
M A C B E T H
Çeviren :
Sabahattin Eyuboğlu
Fiatı : 4 Lira

Ödemeli olarak YENİ UFUKLAR, P. K. 1034
Galata, İstanbul adresinden ya da
Çemberlitaş, Boyacı Ahmet
Sokağı, Nuribey Han
No. 4 - 02'den
isteyiniz.

Fiyat